

§§§

Odvetniška družba Skupina 6 o.p. d.o.o.

Kverolantska aleja 2, 1000 Ljubljana, Slovenija

OKROŽNO SODIŠČE V MARIBORU

Sodna ulica 14, 2503 Maribor

Opr. št. _____

TOŽEČE STRANKE:

Prvo tožeča stranka: Mitja Koračin, Juhartova cesta 23, 3000 Celje, EMŠO: 1302967503422,

drugo tožeča stranka: Peter Koračin-Senica, Ulica Sergija Vilfana 23, 2000 Maribor, EMŠO: 0206972503422,

tretje tožeča stranka: Kristina Plevnik, Ulpijanova avenija, 2250 Ptuj, EMŠO: 04081973503422,

(v nadaljevanju tožniki)

ki jih zastopa Odvetniška družba Skupina 6 o.p. d.o.o., Kverolantska aleja 2, 1000 Ljubljana.

TOŽENE STRANKE:

Prvo tožena stranka: Andrej Čas, Malečnik 85b, 2000 Maribor, EMŠO: 1110977503422 (v nadaljevanju Andrej Čas)

drugo tožena stranka: Poritura. dajanje vozil v najem, d.o.o., Celzov trg 3, 2000 Maribor, matična številka: 56993420000 (v nadaljevanju Poritura),

tretje tožena stranka: Edison GmbH, Marburgstraße 23, 1234 Rechststad, Nemčija (v nadaljevanju Edison),

četrti tožena stranka: Zavarovalnica Mura d.d., Prleška gasa 13, 2000 Maribor (v nadaljevanju Zavarovalnica).

peto tožena stranka: Republika Slovenija, Gregorčičeva ulica 20, 1000 Ljubljana, matična številka: 54814000 (v nadaljevanju RS),

šesto tožena stranka: Mestna občina Maribor, Ulica heroja Staneta 1, 2000 Maribor, matična številka: 5883369000 (v nadaljevanju MOM).

(v nadaljevanju toženci).

TOŽBA

zaradi plačila 83.250,00 EUR s pp.

VSP: 83.250,00 EUR.

7X

Sodna taksa: plačano

Pooblastilo priloženo.

Priloge:

- Primer ŠPravda 2017, z dne 1.7.2017
- Odgovori na vprašanja za razjasnitev št. 1 in št. 2 kot dopnilo dejanskem stanju iz primera
- Splošni pogoji za zavarovanje avtomobilske odgovornosti Zavarovalnice Mura d.d.
- RENT-A-CAR POGODBA med družbo Poritura d.o.o. (Celzov trg 3, 2000 Maribor matična številka 56993420000, davčna številka: SI 47443212, podružnica na Šlosarjevem trgu 16, 2000 Maribor) z dne 1.3.2016.
- Prekrškovna analiza strokovnjaka Jureta Jakšiča, doktorskega kandidata na PF UM in sodniškega pripravnika.
- Priročnik za uporabo avtomobila Edison 4.
- Izvedensko mnenje elektrotehnične stroke asist. dr. Saša Karakatiča (predsednik) in Jožeta Gobarja z dne 16. avgust 2017^[1] v Mariboru (v katero sodi tudi vprašanja, zastavljena izvedencema), Opr. št.: ŠP 1/2017.
- Izvedensko mnenje medicinske stroke izvedenke Žive Lednik, 30. avgust 2017^[1] v Mariboru, opr. št.: ŠP 2/2017.
- Izjava Petra Koračin-Senice z dne 4.9.2017.
- Izjava Mitje Koračin z dne 4.9.2017.
- Izjava Kristine Plevnik z dne 4.9.2017.
- Izjava Jona Časa z dne 4. september 2017.
- Skica dogodka in prikaz znakov v datoteki Overjeni prevodi in drugo.

1 Dejansko stanje

Družba Poritura d.o.o. se je ukvarjala s storitvami rent-a-car, med drugimi tudi z oglaševanjem vozila Edison 4, ki se je od drugih razlikovalo po tem, da je omogočalo funkcijo "avtopilot", ki omogoča avtonomno vožnjo. Andrej Čas, sicer vodja pravne službe v neki gospodarski družbi, se je odločil za najem tega vozila, pri čemer ga je posebej zanimalo mnenje Poriture o primernosti uporabe tovrstne funkcije na slovenskih cestah. Po strokovnem mnenju, ki je bilo Andreju Času posredovano v izvorniku po elektronski pošti, Poritura glede uporabe funkcije "avtopilot" ni imela pomislekov.

Andrej Čas je bil sprva pri uporabi vozila pazljiv, vendar se je s časoma, zaupajoč brezhibnosti delovanja avtopilota, sprostil in vozil zgolj z avtopilotom.

11.3.2016 je bil ob prometni kontroli obravnavan s strani policista, ki je izrazil občudovanje nad moderno tehnologijo avtopilota, pri čemer ni izrazil nobenih pomislekov glede uporabe avtopilota do te mere, da Andrej Čas nad vozilom ni vedno imel popolne kontrole.

V ponedeljek, 21.3.2016 je Andrej Čas dopustil sinu Jonu Času vožnjo z uporabo funkcije avtopilot, pri čemer je sina posedel na voznikov, sebe pa na sovoznikov sedež. Na križišču Bobekove in Schmirmaulove ceste se je zaradi uporabe funkcije avtopilot ter eksperimentalne prometne ureditve pripetila prometna nesreča, ki je imela kasneje za posledico smrt Severine Koračin, peške v tej prometni nesreči. Nesreča je bila posledica izklopa avtomatskih posodabljanj programske opreme Edison navsat, ki jo je izklopila družba Poritura na predlog proizvajalca družbe Edison, zaradi česar je avto sploh zapeljal po tej poti.

Eksperimentalna prometna ureditev je vključevala prometne znake, ki jih senzorji v avtomobilu niso znali prebrati, edini znak, ki bi ga znali prebrati, pa je bil vandaliziran do mere neberljivosti. Zaradi navedenega je avtomobil Edison 4 zapeljal na cono, po novi ureditvi predvideno za pešce, kjer je v tistem trenutku Severina Koračin sprehajala psa. Trk z njo se je odražal v hudih telesnih poškodbah in poginu psa, v končni fazi pa tudi v smrti poškodovanke.

2 O temelju in subjektih neposlovne odškodninske odgovornosti

2.1 Uvodno

Iz dejanskega stanja izhaja kot delovna hipoteza možnost subsumpcije konkretnega dejanskega stanja pod več zakonskih dejanskih stanov in zavoľjo tega izvajanje odškodninske odgovornosti na temelju *objektivne odgovornosti imetnika za nevarno stvar, subjektivne odgovornosti mladoletnika, subjektivne odgovornost staršev za otroka in producerske odgovornosti proizvajalca za nevarno stvar ter odgovornosti delodajalca za delavca*. Obstoľ predpostavk za navedene tipe odškodninskih odgovornosti bo podan v nadaljevanju. S širjenjem kroga odgovornih oseb se namreč širi odškodninsko varstvo oškodovanca in njegova možnost, da odpravi pretrpljeno prikrajšanje.¹

---

¹ Jadek Pensa, v: Juhart, Plavšak, OBLIGACIJSKI ZAKONIK S KOMENTARJEM (2003), str. 826.

2.2 Procesni vidiki zadeve

2.2.1 Stvarna pristojnost

Stvarna pristojnost kot pozitivna procesna predpostavka, ki se nanaša na sodišče je urejena v 30. in 32. členu Zakona o pravdnem postopku² (v nadaljevanju ZPP), ki kot glavno merilo razločevanja postavljata vrednost spornega predmeta (*competentia ratione valoris*) in sicer 20.000,00 EUR³. Vrednost spornega predmeta se ugotavlja po pravilih, določenih v 39. do 45. členu ZPP. Temeljno je pravilo, da je pri določanju njegove vrednosti bistven glavni zahtevek, torej brez stranskih terjatev (npr. obresti). V primerih, ko uveljavlja tožeča stranka zahtevke v tožbi zoper več tožencev (sosporništvo na pasivni strani), se določi pristojnost po vrednosti vsakega posameznega zahtevka (2. odstavek 41. člena ZPP).⁴ Kadar so vsi posamični zahtevki, ki imajo različno podlago, nižji od 20.000,00 EUR, je stvarno pristojno okrajno sodišče.

V konkretnem primeru znaša najvišji posamični zahtevek za povrnitev škode, ki je naperjen proti solidarnim zavezancem (in s tem materialnim sospornikom na pasivni strani) 58.200,00 EUR kar znatno presega mejo, ki jo določa ZPP. Podana je torej stvarna pristojnost okrožnega sodišča.

2.2.2 Krajevna pristojnost

Krajevno pristojno je po splošnih pravilih sodišče, kjer ima toženec kot fizična oseba prebivališče oz. kot pravna oseba sedež. V primerih sosporništva na pasivni strani (49. člen ZPP odkazuje na prvi odstavek 191. člena ZPP, ki govori zgolj o materialnih sospornikih), kjer zanje ni krajevno pristojno isto sodišče, je pristojno sodišče, ki je krajevno pristojno za enega izmed tožencev. Posebna krajevna pristojnost je v odškodninskih sporih opisana v 52. členu ZPP, ki določa, da je pristojno tudi sodišče, na območju katerega je bilo storjeno škodno dejanje oz. kjer je nastala škodljiva posledica.

V konkretnem primeru je bilo škodno dejanje izvršeno (tudi) v Mariboru, prav tako je tam nastala škodljiva posledica (telesna poškodba Severine Koračin). Četudi okrožno sodišče v Mariboru morebiti ni pristojno za Zavarovalnico Mura ali Porituro, je nedvomno pristojno z vidika tožene stranke Andreja Časa, saj je vozilo, ki ga je upravljal, zapeljalo v Koračinovo v Mariboru. Krajevna pristojnost okrožnega sodišča Maribor tožniki tako utemeljujejo na podlagi 49. člena v zvezi z 52. členom ZPP.

2.2.3 Slovenska pristojnost in uporaba slovenskega prava zoper toženca družbo Edisno GmbH.

Edison GmbH je pravna oseba nemškega prava, zato se pojavi vprašanje podanosti slovenske jurisdikcije kot procesne predpostavke in vprašanje uporabe slovenskega oz. nemškega prava. ZPP določa kot posebno (krajevno) pristojnost tudi pristojnost v odškodninskih sporih (nepogodbena

---

² Zakon o pravdnem postopku (Uradni list RS, št. [73/07](#) – uradno prečiščeno besedilo, [45/08](#) – ZArbit, [45/08](#), [111/08](#) – odl. US, [57/09](#) – odl. US, [12/10](#) – odl. US, [50/10](#) – odl. US, [107/10](#) – odl. US, [75/12](#) – odl. US, [40/13](#) – odl. US, [92/13](#) – odl. US, [10/14](#) – odl. US, [48/15](#) – odl. US, [6/17](#) – odl. US in [10/17](#)).

³ Betteto, Pravdni postopek s komentarjem (2005), str. 193.

⁴ Primerjaj VS RS Sodba in sklep II Ips 456/2002 z dne 5.6.2003.

odškodninska odgovornost). 52. člen pravi, da je v sporih o nepogodbeni odškodninski odgovorosti pristojno tudi sodišče, na območju katerega je nastala škodljiva posledica. Posledica nevarne narave proizvoda je nastala na tleh Republike Slovenije, v Mariboru. Pravo, ki se v razmerjih s tujim elementom uporabi v primerih odgovornosti proizvajalca za proizvod ureja 30. člen Zakona o mednarodnem zasebnem pravu in postopku (ZMZPP)⁵, ki pravi, da se v primeru nepogodbene odškodninske odgovornosti uporabi pravo kraja, kjer je bilo dejanje storjeno, če pa je za oškodovanca ugodnejše, se namesto tega uporabi kraj, kjer je nastopila posledica, pod pogojem, da je povzročitelj moral in mogel predvideti tak kraj posledice. Ne glede na to, katere pravo se uporabi, torej nemško ali slovensko, lahko glede na naravo instituta producerske odgovornosti rečemo, da gre za maksimalno harmonizirano pravno področje, ki je tako v nemškem kot v slovenskem pravu rezultat implementacije direktive o producerski odgovornosti.

2.2.4 Sosporništvo tožnikov

Tožniki v tej pravdi nastopajo v dveh procesnih vlogah. V delu, v katerem zahtevajo odškodnino za nepremoženjsko škodo, ki jo je utrpela Severina Koračin, za stroške pogreba, za premoženjsko škodo glede psa, in za stroške zdravljenja, v bistvu izterjujejo terjatev, ki je nanje prišla preko dedovanja, pri čemer še ni prišlo do razdelitve zapuščine, zato so glede tega v (prisilni) pravni skupnosti, kar pomeni, da v procesnem smislu nastopajo kot ena stranka. Pri dedni skupnosti namreč gre za skupno lastnino.⁶ Gre skratka za materialne (1. točka 1. odstavka 191. člena ZPP) in enotne (196. člen ZPP) sospornike. Na podlagi navedenih členov ZPP imajo vsi tožniki glede navedenih terjatev status enotne pravnice stranke (196. člen ZPP), zato se učinki pravnih dejanj enega raztezajo na vse druge, seveda pa to tudi pomeni, da lahko na izpolnitev navedenih terjatev tožijo le kot (pravna) skupnost.

Drugače pa je z zahtevki glede nepremoženjske škode zaradi smrti bližnjega. Pri teh je za vsak posamezni zahtevek stvarno aktivno legitimiran le vsak posamezni tožnik, pri čemer je vsak aktivno legitimiran le za svoj zahtevek. Gre torej za zahtevke, ki se opirajo na bistveno istovrstno dejansko in pravno podlago in glede katerih je pristojno isto sodišče, zato so v tem delu tožniki na podlagi 2. točke 1. odstavka 191. člena ZPP tožniki formalni in navadni sosporniki. Na podlagi 195. člena ZPP je v tem delu vsak tožnik samostojna stranka, zato njegova dejanja nimajo vpliva na druge tožnike. Ob upoštevanju navedenega so tožniki tudi diferencirali vrednost spornega predmeta skladno s sodno prakso.⁷

2.2.5 Sosporništvo tožencev

Na pasivni strani ni podana situacija, v kateri bi se lahko za vse tožence izdalo le enako sodbo. Sodišče lahko ugotovi odgovornost določenih tožencev, druge pa ekskulpira. Posledično torej gre za tožence, ki v pravdi vsi nastopajo kot samostojne stranke in njihova dejanja na druge sospornike ne učinkujejo (195. člen ZPP). Gre torej za navadne sospornike. Ker pa so toženi nerazdelno (solidarna odgovornost), to kaže na določen materialnopravni odnos med njimi, zaradi česar so, skladno s 191. členom (1. točka 1. odstavka) ZPP materialni sosporniki.

⁵ Zakon o mednarodnem zasebnem pravu in postopku (Uradni list RS, št. 56/99 in 45/08 – ZArbit).

⁶ Primerjaj VSL sodba I Cp 1915/2012 z dne 17.12.2012.

⁷ VS RS Sklep II Ips 535/2004 z dne 26.10.2006, točka 5.

2.3 Objektivna odgovornost imetnika za nevarno stvar

2.3.1 *Imetnik nevarne stvari in nevarna stvar*

Obligacijski zakonik (v nadaljevanju OZ)⁸ V 150. členu določa, da za škodo, ki je nastala v zvezi z nevarno stvarjo (oziroma nevarno dejavnostjo), odgovarja njen imetnik (oz. tisti, ki se z nevarno dejavnostjo ukvarja), pri čemer se domneva, da je škoda nastala zaradi nevarne narave stvari. Izkaz obstoja pravno relevantne škode bo podan na drugem mestu v tej tožbi, drugi element, ki konstituira domnevno bazo, pa je izkaz, da je škoda nastala vsled nevarne stvari oz. dejavnosti iz katere izvira večja škodna nevarnost.

Iz ustaljene sodne prakse, ki je za definiranje pravnega standarda nevarne stvari bistvenega pomena, izhaja, da velja motorno vozilo za nevarno stvar (glej npr. Sodba II Ips 369/95; Sklep II Ips 124/2007), torej za stvar, iz katere izhaja neobičajno velika možnost, da tretjim osebam ali njih premoženju nastane škoda, za katero ob normalnem teku stvari ni mogoče pričakovati, da bo majhna.⁹

Opozoriti je treba, da pojem imetnika ni mogoče tolmačiti v stvarnopravnem pomenu, kot izhaja iz 26. člena Stvarnopravnega zakonika (v nadaljevanju SPZ),¹⁰ saj je pojem imetništva v okviru odgovornosti imetnika za nevarno stvar širši. Čeprav je praviloma lastninska pravica primerna navezna okoliščina za presojo imetništva, je v konkretnem primeru potrebno upoštevati tudi obligacijska razmerja med lastnikom nevarne stvari in obratovalcem, saj je smiselno, da v primeru škode, ki nastane kot posledica uporabe nevarne stvari odgovarja tisti, ki tako stvar uporablja v svojo korist in jo nadzoruje.¹¹ 152. člen OZ ureja razmerje izročitve nevarne stvari iz rok imetnika v roke tretje osebe - uporabnika. Prvi odstavek navedenega člena govori o tem, da namesto imetnika nevarne stvari odgovarja enako kot on tisti, ki mu je imetnik zaupal stvar v uporabo. Drugi odstavek pa prehod rizika odgovornosti iz imetnika na uporabnika prilagaja v primerih, ko je škodna posledica nastala zaradi obstoja skrite napake ali skrite lastnosti nevarne stvari pod pogojem, da imetnik uporabnika na to napako oz. lastnost ni opozoril.

Na tem mestu je potrebno razčistiti položaj Poriture ter najemojemalca vozila Edison 4, Andreja Časa, v razmerju do nevarne stvari, tj. predmeta najema, avtomobila Edison 4. Porituro dejstvo, da je lastnik oz. lastniški posestnik vozila, definira kot *imetnika* nevarne stvari.¹² Po drugi strani pa dejstvo sklenitve najemne pogodbe med imetnikom nevarne stvari ter najemojemalcem (Andrej Čas), slednjega definira kot osebo, kateri je bila nevarna stvar prepuščena oz. zaupana v uporabo (*uporabnik*).¹³ S tem, ko je Andrej Čas uporabo avtomobila prepustil svojemu sinu, se položaj Poriture d.o.o. ni spremenil, saj je kljub prenosu uporabe ohranila lastniško posest.

Dokaz:

Primer ŠPravda 2017, z dne 1.7.2017.

Rent-a-car pogodba z dne 1.3.2016.

---

⁸ Obligacijski zakonik (Uradni list RS, št. 97/07 – uradno prečiščeno besedilo in 64/16 – odl. US).

⁹ Jadek Pensa, v: Juhart, Plavšak, OBLIGACIJSKI ZAKONIK S KOMENTARJEM (2003), str. 850.

¹⁰ Stvarnopravni zakonik (Uradni list RS, št. 87/02 in 91/13).

¹¹ Jadek Pensa, v: Juhart, Plavšak, OBLIGACIJSKI ZAKONIK S KOMENTARJEM (2003), str. 857.

¹² Plavšak, OBLIGACIJSKO PRAVO, SPLOŠNI DEL, (2009), str. 577-578.

¹³ Plavšak, OBLIGACIJSKO PRAVO, SPLOŠNI DEL, (2009), str. 579.

2.3.2 Solidarna odgovornost imetnika nevarne stvari in uporabnika po 2. odstavku 152. člena OZ

Poleg uporabnika stvari pod določenimi pogoji solidarno odgovarja tudi imetnik nevarne stvari.¹⁴ Imetnik nevarne stvari v konkretnem primeru, tj. avtomobil Edison 4 je Poritura. Njena odgovornost temelji na odgovornosti imetnika nevarne stvari kljub temu, da jo je prepustil drugi osebi v uporabo in sicer v dveh primerih; v prvem, če je nastala škoda posledica *skrite lastnosti stvari*, na katero imetnik uporabnika ni opozoril in v drugem, če je nastala škoda kot posledica *skrite napake stvari*, na katero uporabnik ni bil opozorjen.

2.3.2.1 Objektivna odgovornost imetnika nevarne stvari za škodo kot posledico skrite lastnosti stvari

Krovni predpis na področju motornih vozil v Republiki Sloveniji je Zakon o motornih vozilih (v nadaljevanju ZMV)¹⁵, ki v petem členu določa, da smejo biti vozila dana na trg, če so skladna s tehničnimi zahtevami glede zagotovitve varnosti, zavarovanja življenja in zdravja ljudi ter varstva okolja in drugimi zahtevami, vezanimi na vozila, če so bili njihova skladnost s predpisanimi tehničnimi zahtevami ter tehnično stanje in identiteta potrjeni v predpisanem postopku, če so označeni v skladu s predpisi in če izpolnjujejo druge pogoje, določene s tem zakonom. Postopek za zagotavljanje izpolnjenosti omenjenih pogojev je t.i. *homologacijski postopek*, pri izvajanju katerega je med drugim relevantna tudi Direktiva 2007/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta (v nadaljevanju Direktiva)¹⁶, ki ureja pogoje, pod katerimi lahko države članice podelijo ES-homologacijo¹⁷. Direktiva je ustrezno implementirana v Pravilnik o odobritvi motornih in priklopnih vozil ter sistemov, sestavnih delov in samostojnih tehničnih enot, namenjenih za taka vozila.¹⁸ Omenjeni pogoj je naveden v prvem oz. drugem odstavku desetega člena Direktive in sicer mora za pridobitev ES-homologacije sistem oz. sestavni del izpolnjevati tehnične zahteve, določene v ustreznih posamičnih direktivah ali uredbah, kakor je predpisano v Prilogi IV Direktive.

Drugi del Priloge IV Direktive se neposredno sklicuje na Pravilnik št. 79 Gospodarske komisije ZN za Evropo (UN/ECE) (v nadaljevanju Pravilnik)¹⁹, katerega vsebina se dotika t.i. izpopolnjenih krmilnih sistemov za pomoč vozniku (člen 2.3.4.).²⁰ V členu 5.1.6. in naprej Pravilnik določa, da morajo biti avtomobili zasnovani tako, da *lahko voznik kadarkoli in z namernim dejanjem razveljavi funkcijo izpopolnjenega krmilnega sistema*.

¹⁴ Plavšak, OBLIGACIJSKO PRAVO, SPLOŠNI DEL, (2009), str. 580.

¹⁵ Zakon o motornih vozilih (Uradni list RS, št. 106/10, 23/15 in 68/16).

¹⁶ Direktiva 2007/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi okvira za odobritev motornih in priklopnih vozil ter sistemov, sestavnih delov in samostojnih tehničnih enot, namenjenih za taka vozila z dne 5. septembra 2007.

¹⁷ Preverjanje skladnosti – homologacija: Za uvožena ali v drugi državi članici EU pridobljena vozila in spremembe oz. predelave na vozilih, dostopno na:

<https://www.amzs.si/storitve/pregledi-in-registracije/preverjanje-skladnosti-homologacija> (pridobljeno 15. 10. 2017); glede na terminologijo, uporabljeno v vsebini predmetne spletne strani, enačimo termin »enotna evropska homologacija« s terminom ES homologacija.

¹⁸ Pravilnik o odobritvi motornih in priklopnih vozil ter sistemov, sestavnih delov in samostojnih tehničnih enot, namenjenih za taka vozila (uradni list, št. 34/15).

¹⁹ Pravilnik št. 79 Gospodarske komisije ZN za Evropo (UN/ECE) – Enotni predpisi za homologacijo vozil glede na krmilje, Dopnilo 78: Pravilnik št. 79 Revizija 2.

²⁰ Sistem, ki kot dodatek osnovnemu krmilnemu sistemu zagotavlja pomoč vozniku pri krmiljenju vozila, pri katerem pa voznik vedno obdrži primarni nadzor nad vozilom in vključuje krmilno funkcijo s samodejnim nadzorom in/ali korekcijsko krmilno funkcijo.

Iz pravila, predstavljenega zgoraj v kombinaciji z določbama prvega in petega odstavka osmega člena Konvencije o cestnem prometu²¹, ki določata, da mora vsako vozilo v premiku imeti *svojega voznika* (I), ta pa mora imeti svoje vozilo *ves čas v oblasti* (V), lahko sklepamo, da veljavno pravo popolnoma avtomatizirane vožnje v smislu 5. kategorije²² ne dopušča. Takšen zaključek implicitno potrjuje tudi prvi odstavek 54. člena Zakona o voznikih (v nadaljevanju ZVoz-1)²³, ki pravi, da lahko *vozi motorno vozilo oseba*, ki izpolnjuje določene pogoje (navedeni v 56. členu predmetnega zakona; dopolnjena določena starost, imetništvo veljavnega vozniškega izpita za relevantno kategorijo vozila ipd.) in je telesno in duševno zmožna varno voziti motorno vozilo.

Naknadno podana informacija o možnosti uporabe funkcije avtopilot, posredovana preko elektronske pošte, je najemojemalcu Andreju Času dala vtis, da postopek homologacije ne vsebuje preverjanja elementov vozila, relevantnih za avtonomno vožnjo in da gre v primeru avtonomne vožnje za neregulirano področje, zaradi česar je dopustna nje neomejena uporaba, funkcija avtopilota pa je varna in zanesljiva.

Za merilo potrošnikove izkušnosti se na tem mestu tožniki opirajo na drugi odstavek 4. člena Zakona o varstvu potrošnikov pred nepoštenimi poslovnimi praksami (v nadaljevanju ZVPNPP),²⁴ ki predvideva dve kategoriji pravnega standarda za presojo izkušnosti potrošnika in sicer prvič povprečnega potrošnika ter drugič povprečnega člana posebne ciljne skupine potrošnikov. Glede na to, da predmetnega najemojemalca v konkretnem primeru ne moremo umestiti v kategorijo »*povprečnega člana posebne ciljne skupine potrošnikov*«, je zanj relevanten prvi pravni standard, t.j. standard *povprečnega potrošnika*. Kot je izhaja iz vprašanj za razjasnitev dejanskega stanja, je bil najemojemalec o sposobnostih avtomobila seznanjen le preko reklam, ki jih je videl na spletu.

V elektronski pošti vsebovan pridržek glede uporabe funkcije avtopilot "*pač, naj bo pozoren, če bi šlo kaj po zlu, pa itak ne bo, ampak za vsak slučaj.*" ne pomeni zadostnega opozorila najemnika – v povedi je namreč ključen stavek "*pa itak ne bo*", ki povprečnega potrošnika zavede, da lahko funkciji popolnoma zaupa, kar je razvidno tudi iz obnašanja najemojemalca Andreja Časa. Čas se je po sicer začetni zadržanosti pri uporabi avtopilota avtonomni vožnji popolnoma prepustil. S podano trditvijo je najemodajalec najemniku sporočil, da je vozilo sposobno popolno avtomatizirane vožnje v smislu 5. kategorije.

---

²¹ Akt o notifikaciji nasledstva glede konvencij Organizacije združenih narodov in konvencij, sprejetih v Mednarodni agenciji za atomsko energijo (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 9/92, 9/93, 5/99, 9/08, 13/11, 9/13 in 5/17).

²² Kategorija 5 predstavlja popolnoma avtomatizirano vozilo, imenovano tudi »Robot Taxi«; sledi ji kategorija 4 kot visoko avtomatizirano vozilo oz. »Parking Garage Pilot«; nato kategorija 3 kot pogojno avtomatizirano vozilo oz. »Traffic Jam Chaffeur« (Kategorije 2, 1 in 0 predstavljajo manj avtomatizirana vozila od naštetih kategorij). Za kategoriji 5 in 4 je značilno, da vozilo nadzoruje svojo vožnjo tudi v primeru »final fallback level«, medtem ko pri nižjih kategorijah ta funkcija ostaja med nalogami voznika. European Commission ^[1]Directorate-General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs GEAR 2030 Discussion Paper Roadmap on Highly Automated vehicles, dostopno na <https://circabc.europa.eu/sd/a/a68ddba0-996e-4795-b207-8da58b4ca83e/Discussion%20Paper%25C2%25A0-%20Roadmap%20on%20Highly%20Automated%20Vehicles%2008-01-2016.pdf> (15. 10. 2017).

²³ Zakon o voznikih (Uradni list RS, št. 85/16).

²⁴ Zakon o varstvu potrošnikov pred nepoštenimi poslovnimi praksami (Uradni list RS, št. 53/07).

Nezadostna pa je tudi profesionalnost oz. poklicna skrbnost najemodajalca (lastnika oz. imetnika v smislu pravil o objektivni odgovornosti za nevarno stvar²⁵), saj najemnika ni opozoril na to, da je imel predmet najema (avtomobil Edison 4) skrito lastnost nezmožnosti popolnoma avtomatizirane vožnje v smislu 5. kategorije. Neizpolnjena pojasnilna dolžnost najemodajalca je izkazana tudi z odgovorom na vprašanje elektrotehniškega izvedenca, ki pravi, da je trenutno stanje sistema samodejne vožnje takšno, da je vozilo spodobno samodejne vožnje do želenega cilja *ob pogoju*, da za volanom sedi voznik, ki je sposoben prevzeti nadzor nad vozilo v vsakem trenutku vožnje. To pomeni, da voznik za volanom potrebuje znanje vožnje (narejen vozniški izpit) in popolno koncentracijo na vožnjo.

Glede na to, da je imel Edison 4 *skrito lastnost*, in sicer nezmožnost popolnoma avtonomne vožnje, se na tem mestu uporabi drugi odstavek 152. člena OZ, ki določa, da odgovarja poleg tistega, kateremu je bila (nevarna) stvar zaupana v uporabo, tudi imetnik (nevarne) stvari, torej Poritura d.o.o.

Na tem mestu zanikamo tudi stališče pravne teorije, da drugi odstavek 152. člena OZ ne ureja razmerja med imetnikom nevarne stvari in oškodovancem;²⁶ sodna praksa namreč stoji na stališču, da sta za isto škodo oškodovancu lahko odgovorni dve osebi kot neposredna oškodovalca: imetnik nevarne stvari in dejanski uporabnik le-te.²⁷

Omeniti gre tudi dejstvo, da s tem, ko je Andrej Čas na vozniško mesto v avtomobil posadil svojega sina, ni izpolnjen razlog za oprostitev odgovornosti iz drugega odstavka 153. člena OZ, ki govori o tem, da je imetnik stvari prost odgovornosti v primeru, da je škoda nastala *izključno* zaradi *dejanja tretjega*. Poleg tega se je Andrej Čas pri svojem dejanju zanesel na zagotovila Poriture o zmožnosti popolne avtonomne vožnje kategorije 5, ki glede na klasifikacijo, podano v elektrotehniškem izvedenskem mnenju ne potrebuje voznika. Na tem mestu je potrebno opozoriti tudi na to, da dejstvo obstoja 1 cm² ikone na monitorju v avtomobilu ne pomeni, da je bil najemnik avtomobila Andrej Čas seznanjen z nenaloženo posodobitvijo – če pa že, pa ne s pomembnostjo le-te. V odgovoru na zastavljena vprašanja izvedenca elektrotehniške stroke je namreč navedeno, da je posodobitev nekritična (vendar priporočena s strani proizvajalca), kar po mnenju tožnikov povprečnega potrošnika kot je Andrej Čas zagotovo ne odvrne od brezskrbne uporabe avtomobila.

Dokazi:

- Izpis iz korespondence preko elektronske pošte med Andrejem Časom ter Porituro d.o.o.
- Izvedensko mnenje elektro stroke z dne 16.8.2017, Opr. št.: ŠP 1/2017.
- Primer ŠPravda 2017, z dne 1.7.2017.
- Odgovori na vprašanja za razjasnitev dejanskega stanja št. 2.
- Kot doslej.

2.3.2.2 Objektivna odgovornost imetnika nevarne stvari za škodo kot posledico skrite napake stvari

Odgovornost Poriture d.o.o. na podlagi drugega odstavka 152. člena OZ vzpostavlja tudi dejstvo obstoja skritih napak – natančneje stvarnih napak v najem danega vozila. Gre za izklop avtomatičnega posodabljanja navigacijskega sistema, potrebnega za popolno delujočo funkcijo “avtopilot”, ki je rezultiral v nepopolnih informacijah navigacijskega sistema v vozilu in posledični vožnji na podlagi zastarelih podatkov. Dejstvo, da najemnik Andrej Čas o tem ni bil obveščen, hkrati pa mu ni bila

²⁵ VSM sodba I Cp 214/2012 z dne 06.06.2012.

²⁶ Jadek Pensa, v: Juhart, Plavšak, OBLIGACIJSKI ZAKONIK S KOMENTARJEM (2003), str. 861.

²⁷ VSL sklep I Cp 2667/2016 z dne 22.03.2017.

izročeno PIN geslo, s katerim bi lahko posodobitev namestil, pomeni oviranje običajne in dogovorjene rabe v najem danega vozila (kar je tudi definicija stvarnih napak v primeru najema, določena v prvem odstavku 592. člena OZ).

Iz elektrotehničnega izvedenskega mnenja ter navodila na strani 80 uporabniškega priročnika je razvidno, da je za potrošnike priporočljiva uporaba avtomobila z avtomatskim posodabljanjem, kar napolnjuje pravni standard dogovorjene oz. običajne rabe in tako skrito napako v smislu drugega odstavka 152. člena OZ.

Z izklopom avtomatičnega posodabljanja ter neizročitvijo gesla PIN pa je onemogočena tudi dogovorjena raba v najem danega vozila; privatno elektronsko sporočilo je namreč Andreju Času zagotovilo, da pri uporabi funkcije avtopilot družba Poritura ne vidi večjih pomislekov.

Na podlagi tega lahko – glede na domnevo vzročnosti, ki jo določa 149. člen OZ – vzpostavimo odgovornost Poriture d.o.o. za storjeno škodo.

Dokazi:

- Izvedensko mnenje elektrotehnične stroke.
- Primer ŠPravda 2017, z dne 1.7.2017.
- Kot doslej.

2.3.3 Oprostitev in delna oprostitev odgovornosti imetnika za nevarno stvar

153. člen OZ-a določa oprostitev imetnika nevarne stvari za škodo, ki je od nje nastala v treh zakonsko določenih primerih. Prvi primer oprostitve predstavlja višja sila, drugi opisuje (izključno) dejanje oškodovanca, tretji primer pa navaja izključno delovanje koga tretjega. »Tretjega« gre v zadevnem primeru tolmačiti kot osebo, ki ni oseba, ki ji je bila nevarna stvar »zaupana« (1. odstavek 152. člena OZ).²⁸ Omenjena dejanja oškodovanca ali koga tretjega morajo biti nepričakovana in neizogibna.

V konkretnem primeru lahko že v prvi vrsti izključimo morebitno oprostitev odgovornosti iz razloga višje sile ali ravnanja oškodovanca, saj gospa Severina Koračin s sprehajanjem na območju namenjenem pešcem ni ravnala napak, niti ni mogoče trditi, da bi bilo ravnanje oškodovanke, ki se je sprehajala na območju za pešce nepričakovano oz. neizogibno.

Iz dejanskega stanja izhaja, da je bila na dotičnem križišču prometna ureditev eksperimentalne narave in da so bili prometni znaki počekani oz. slabo vidni. Pojavi se vprašanje, ali gre za »izključno dejanje tretjega« v smislu 153. člena OZ, ki je onemogočilo jasno prepoznavo prometne signalizacije in v kolikor za to tudi gre, se moramo vprašati, kdo utegne za to nepravilnost odgovarjati.

Izhajajoč iz dejanskega stanja gre ugotoviti, da škoda gospe Koračin nikakor ni nastala *izključno* zaradi ravnanja tretje osebe, torej osebe, ki je opustila dolžno nadzorstvo nad pravilnostjo oz. izpravnostjo prometne signalizacije. Iz pravne teorije izhaja, da je za presojo ekskulpacije bistven test, ali je ravnanje tretje osebe za objektivno odgovorno osebo *nepričakovano* in *nepreprečljivo*. Na abstraktnopreskriptivni ravni udeleženec v cestnem prometu sicer lahko pričakuje varno prometno signalizacijo, vendar mora po drugi strani kot skrben udeleženec v prometu predvideti, da npr. semaforji ne delujejo, da so znaki obrnjeni (tudi vsled elementarnih dogodkov kot je močan veter ali sneg) ali da so zaradi (žal pogostega) vandalizma nejasni. Zatorej ni mogoče trditi, da skrben uporabnik oz. imetnik

---

²⁸ Jadek Pensa, v: Juhart, Plavšak, OBLIGACIJSKI ZAKONIK S KOMENTARJEM (2003), str. 864.

vozila ni mogel pričakovati poškodovane signalizacije. Še več, upoštevajoč naravo Avtopilota, ki vselej omogoča ročni prevzem krmiljenja, bi bilo mogoče avtomatično vožnjo po poti, namenjeni pešcem, pravočasno ročno preusmeriti, če bi le bil imetnik oz. uporabnik vozila dovolj pozoren na specifične prometne ureditve. Tako ni mogoče *popolno* oprostiti objektivno odgovornega imetnika nevarne stvari po 2. odstavku 153. člena OZ.

2.3.4 Solidarna odgovornost tretje osebe za škodo v okviru odgovornosti imetnika nevarne stvari

Obligacijski zakonik dopušča tudi *delno* oprostitev odgovornosti objektivno odgovorne osebe, če k nastanku škode prispeva kdo tretji (4. odstavek 153. člena). V takem primeru sta za škodo odgovorna objektivno odgovorna oseba in tretji solidarno. V tem delu bo analizirana odgovornost Republike Slovenije oz. Mestne občine Maribor zaradi opustitve dolžnega nadzorstva v prometu oz. zaradi neprimerne prometne signalizacije.

2.3.4.1 Odgovornost države za opustitev dolžnega nadzorstva v prometu

Temeljna določba o odškodninski odgovornosti države za ravnanje njenih organov je v 26. členu Ustave Republike Slovenije (v nadaljevanju URS).²⁹ Konkretizirana je v Zakonu o javnih uslužbencih (v nadaljevanju: ZJU)³⁰, po katerem za škodo, ki jo je v zvezi z delom protipravno povzroči javni uslužbenec tretji osebi, odškodninsko odgovarja država (kot delodajalec – 2. odstavek 3. člena ZJU v zvezi z 2. odstavkom 135. člena ZJU). Teorija glede ugotavljanja odgovornosti države za škodo vzpostavlja določene predpostavke, ki so podobne tistim pri splošni neposlovni odškodninski odgovornosti, zlasti pri odgovornosti za ravnanje drugega.³¹ Tako je za podanost odgovornosti države treba izpolniti naslednji posebni predpostavki: 1.) gre za ravnanje državnega organa v zvezi z opravljanjem njegove službe, 2.) podana mora biti protipravnost tovrstnega ravnanja.³² Seveda pa morajo biti kumulativno izpolnjene vse splošne predpostavke odškodninske odgovornosti, ki so: 1.) nastala pravno relevantna škoda, 2.) (že navedeno) protipravno ravnanje, 3.) kavzalni neksus med protipravnim ravnanjem in nastalo škodo, in 4.) krivda (pri čemer se upošteva krivda uslužbenca oziroma državnega organa).³³

1. Ravnanje državnega organa v zvezi z opravljanjem njegove službe

V konkretnem primeru gre za policista, ki je pri rednem izvajanju kontrole prometa opustil svojo dolžnost kaznovanja kršitelja cestnoprometnih predpisov, pri tem pa je njegovo ravnanje implicitno celo vzpodbudil. Ker gre za policista pri opravljanju svojih nalog (v skladu s 1. odstavkom 13. člena Zakona o pravilih cestnega prometa (v nadaljevanju: ZPrCP),³⁴ nadzor nad spoštovanjem določb tega zakona izvaja policija) je jasno, da je ta pogoj izpolnjen.

²⁹ Ustava Republike Slovenije (Uradni list RS/I, št. 33/91, Uradni list RS, št. 42/97 - UZS68, 66/00 - UZ80, 24/03 - UZ3a, 47, 68, 69/04 - UZ14, 69/04 - UZ43, 69/04 - UZ50, 68/06 - UZ121,140,143, 47/13, 47/13 in 75/16 - UZ70a).

³⁰ Zakon o javnih uslužbencih (Uradni list RS, št. 63/07 – uradno prečiščeno besedilo, 65/08, 69/08 – ZTFI-A, 69/08 – ZZavar-E in 40/12 – ZUJF).

³¹ Možina v: Možina (ur.): ODŠKODNINSKA ODGOVORNOST DRŽAVE (2015), str. 22.

³² VS RS sodba II Ips 728/2003 z dne 10.06.2004.

³³ VSL sodba in sklep II Cp 3518/2009 z dne 03.03.2010.

³⁴ Zakon o pravilih cestnega prometa (Uradni list RS, št. 82/13 - uradno prečiščeno besedilo, 68/16 in 54/17).

2. Protipravnost

Pojem protipravnosti načeloma ni izpolnjen z lapidarnim imperativom, da se mora vsakdo ogibati dejanj, ki drugemu povzročajo škodo (*neminem laedere*)³⁵. Iti mora za ravnanje (torej storitev ali opustitev), katere posledica pomeni npr. uresničitev prepovedane posledice, pred katero varuje določeno pravno pravilo.³⁶ Pri tem pa je po sodni praksi pomembno, da je krog potencialnih oškodovancev zaradi kršitve pravnega pravila vsaj določljiv, če že ne določen.³⁷

Država ravna protipravno, če opusti izvajanje javne oblasti in nadzora. Pri tem mora biti opustitev huda, jasna, očitna, nedopustna in brez razloga. Odgovorna za nastalo škodo je lahko, če ni izvedla vseh ukrepov, ki so običajni in predvidljivi glede na naravo dela in zakonske pristojnosti njenih organov. Država torej odgovarja za ravnanje organov, ki so malomarno izvrševali svoje funkcije.³⁸

35. člen ZPrCP v svojem 1. odstavku določa, da voznik med vožnjo ne sme uporabljati opreme ali naprav na tak način, da bi zmanjševale njegovo vidno ali slušno zaznavanje ali zmožnost obvladovanja vozila. Določba je konkretizirana z navedbo tipičnih naprav, ki na tak način zmanjšajo pozornost voznika, npr. slušalke, maska, telefon itd. Seveda pa nanje ni omejena, saj gre za pravno pravilo, ki vključuje ti. *analogio intra legem*. Po jezikovni razlagi je s to normo zaobjeta tudi vsa (avtomobilska) oprema, ki bi lahko povzročila enake distrakcijske učinke. Sem torej spada tudi sistem avtopilot in drugi mehanizmi asistence med vožnjo.

Zakon uporabe teh naprav seveda ne prepoveduje. Še več, njih uporaba je gotovo zaželena, čeravno se zdi, da ni regulirana in je zato *praeter legem*. Nesporno je, da tovrstne tehnologije občutno zmanjšajo število prometnih nesreč.³⁹ Vendar pa je volja zakona jasna: voznik te opreme ne sme uporabljati na način, ki bi okrnil njegovo pozornost ali oblast nad vozilom. In dne 11.3.2016 se je zgodilo prav to. Kot izhaja iz dejanskega stanja, je Andrej Čas na poti iz Maribora do Portoroža najprej skladno s cestnoprometnimi predpisi bedel nad volanom avtomobila, nato pa se je prepustil vožnji in s tem opustil dolžen nadzor nad vozilom in okolico, kakršnega zahteva 35. člen ZPrCP. In v tem stanju ga je ustavil prometni policist.

Upošteva je navedeno je Andrej Čas prekršil določbo prvega odstavka 35. člena ZPrCP, zaradi česar bi mu policist moral izreči globo v višini 120€ (5. odstavek 35. člena ZPrCP). Seveda bi se policist lahko poslužil tudi blažjih metod, glede katerih ima diskrecijo – npr. opozorilo, gotovo pa bi gospoda Časa na nepravilnost njegovega ravnanja moral opozoriti. S tem, ko tega ni storil, je v Času utrdil prepričanje, da je njegova opustitev dolžnega nadzora dopustna.

V konkretnem primeru je namen ZPrCP zagotavljati varen, tekoč in umirjen promet (4. člen zakona). Nadzor nad izvrševanjem določb zakona je poverjen policiji, domet zakona pa je varovanje vseh udeležencev v prometu. Andrej Čas je s svojo opustitvijo popolne kontrole nad vozilom kršil določbe tega zakona, s tem pa začel ogrožati vse druge udeležence v prometu, s čimer je krog potencialnih oškodovancev vsaj določljiv. Prometni policist je to opazil, ga ustavil in imel možnost njegovo protizakonito ravnanje sankcionirati. Vendar tega iz neznanega razloga ni storil. Čas je, tako opogumljen

---

³⁵ Glej 10. člen OZ.

³⁶ Možina v: Možina (ur.): ODŠKODNINSKA ODGOVORNOST DRŽAVE (2015), str. 25.

³⁷ VS RS III Ips 89/2011 z dne 23.01.2012, 16. točka obrazložitve.

³⁸ VSL sodba in sklep II Cp 3518/2009 z dne 03.03.2010.

³⁹ Primerjaj: študija o številu nesreč na milijon prevoženih kilometrov, po kateri je tovrstnih nesreč med konvencionalnimi avtomobili 4,2, med avtonomnimi pa 3,2, dostopno na: <https://www.vtti.vt.edu/featured/?p=422>, 14.10.2017.

(nenazadnje mu je isto sporočala tudi oglaševalska kampanja Poriture in korespondenca s Poriturinim pravnikom) nadaljeval in stopnjeval svojo prakso nespoštovanja cestnoprometnih predpisov, kar je na koncu privedlo do smrti gospe Koračin. Vse to bi tako bilo mogoče preprečiti, če bi policist (ki je uradna oseba in na čigar mnenje se je Andrej Čas upravičeno zanesel) izdal globo ali opozoril na nedopustnost take vožnje.

V skladu s sodno prakso Vrhovnega sodišča⁴⁰ je odgovornost nadzorstvenega organa podana, če je prišlo do take prepovedane posledice, pred kakršno brani predpis (v skladu s teleološko razlago le-tega), in če je do nje prišlo zaradi slabega nadzora nad izvrševanjem le-tega. Prometni policist je zaznal potencialno nevarnega voznika v prometu, ga sprva izločil, potem pa je brez utemeljenega razloga očitno in nedopustno opustil dolžnost opozorila oz. sankcioniranja. Dejstvo, da se je Andrej Čas pripeljal v samovozečem avtomobilu utemeljene opustitve opozorila oz. sankcioniranja ne konstituira, saj iz cestnoprometne zakonodaje jasno izhaja zahteva, da ima voznik ves čas popoln nadzor nad vozilom, izvrševanje teh določb pa mora policija kljub nereguliranosti avtopilota (oz. prav zaradi nereguliranosti tovrstnih asistenčnih sistemov) dosledno nadzirati in sankcionirati. Vsaka opustitev takega nadzora (sploh, ko je za sankcioniranje imela očitno možnost, pa tega ni storila) konstituira flagrantno protipravno ravnanje, ki lahko privede do škodljivih posledic udeležencev v prometu.

3. Vzročna zveza:

Ena izmed najbolj etabliranih teorij o vzročni zvezi je tako imenovana teorija *ratio legis* vzročnosti. VS RS za le-to skozi svojo sodno prakso vzpostavlja, da je po njej vzročna zveza podana, ko do prepovedane posledice vodi tisti vzrok, ki obenem pomeni kršitev pravne norme in ga pravna norma glede na svoj cilj šteje za vzrok.⁴¹

V našem primeru sta tako relevantni dve normi ZPrCP. 35. člen, ki prepoveduje uporabo naprav na način, ki bi motil voznika med vožnjo, in 13. člen, ki policiji nalaga skrb za nadzor nad izvrševanjem zakona. Nedvomno je, da obe normi zasledujeta isti cilj – varnost cestnega prometa – vendar je prva usmerjena proti voznikom, druga pa proti organu, ki naj skrbi, da ostale norme zakona ne ostanejo nemočne črke na papirju - policiji. Povsem jasno namreč je, da bi posamezniki v trenutku, ko bi ugotovili, da policija te svoje dolžnosti ne opravlja, začeli kršiti ostale določbe zakona, kar bi vodilo v veliko število nesreč, in kar je eden od odločilnih razlogov za smrt gospe Koračin. S kršitvijo svoje dolžnosti, določene v 13. členu ZPrCP in še natančneje v 4. alineji 1. odstavka 4. člena Zakona o nalogah in pooblastilih policije (v nadaljevanju ZNPPol),⁴² se je uresničila prav posledica, ki jo te norme preprečujejo – vožnja v nasprotju s cestnoprometnimi predpisi in posledična povzročitev prometne nesreče s smrtnim izidom.

Ker se iz pravne norme da jasno in nesporno ugotoviti vzročnost, uporaba drugih teorij o vzročni zvezi po sodni praksi sicer ni potrebna,⁴³ je pa v konkretnem primeru jasno 1.) da opustitev dolžnega nadzora redoma pripelje do nespoštovanja cestnoprometnih predpisov s strani udeležencev v prometu, in 2.) da to nespoštovanje predpisov redoma pripelje do prometne nesreče (leta 2009 je do kar 92% nesreč s

---

⁴⁰ Sodba VS RS II Ips 728/2003, 10.06.2004.

⁴¹ VS RS Sklep II Ips 588/99 z dne 31.05.2000.

⁴² Zakon o nalogah in pooblastilih policije (Uradni list RS, št. 15/13, 23/15 – popr. in 10/17).

⁴³ VS RS Sodba II Ips 533/2006 z dne 27.09.2007.

smrtnim izidom prišlo zaradi take ali drugačne kršitve cestnoprometnih predpisov⁴⁴), zato bi do enakega rezultata prišli tudi po teoriji adekvatne vzročnosti.

4. Krivda:

Odškodninska odgovornost države je krivdna, vendar se za ugotovitev odgovornosti ne presoja skrbnost države same, pač pa organa, ki je povzročil škodo – v našem primeru – policista.⁴⁵

Jasno je, da je policist s tem, ko ni vsaj opozoril Andreja Časa na nezakonitost njegovega početja, ravnal malomarno. Kljub tehnološki razvitosti avtomobila (ki pa je bil oglaševan s strani Edisona po stopnji 3 in ne 5, ki bi omogočala vožnjo, kakršno je prakticiral Čas), bi se namreč policist kot posebno skrben posameznik mogel in moral zavedati, da ob opuščanju nadzora lahko pride do prometne nesreče (*culpa levis*). Še več, mogoče mu je očitati pomanjkanje skrbnosti, kakršno pritiče povprečno pazljivemu človeku (*culpa lata*) upoštevaje dejstvo, da gre za policista - strokovnjaka in da je posledično standard presoje skrbnosti toliko strožji.⁴⁶

Pri tem 131. člen OZ vzpostavlja glede dokazovanja male malomarnosti (ki je dovolj za vzpostavitev podanosti krivde) obrnjeno dokazno breme, zato je na tožencu, da dokaže ravnanje z dolžno skrbnostjo.

Dokazi:

- Primer ŠPravda 2017, z dne 1.7.2017.
- Kot doslej.

2.3.4.2 Odgovornost države za ustreznost prometne signalizacije

1. Pasivna legitimacija

Zakon o cestah (v nadaljevanju ZCes-1)⁴⁷ ureja kategorizacije, vzdrževanje, gradnjo in vse ostalo, povezano z javnimi cestami (1. člen ZCes-1). Pri tem je javna cesta »cesta, ki jo država ali občina, v skladu z merili za kategorizacijo javnih cest, razglasi za javno cesto določene kategorije«, cesta, ki med drugim služi povezovanju različnih delov naselij, pa je po zakonu definirana kot občinska cesta (24. in 40. točka 1. odstavka 2. člena ZCes-1). V 95. členu zakon nadalje določa, da je upravljalec občinskih cest občinska uprava, ki pa je (v skladu s 96. členom ZCes-1) dolžna javne ceste graditi, vzdrževati, načrtovati itd. v skladu z republiškimi predpisi s tega področja. 100. člen zakona še določa, da so za varen in tekoč promet na občinskih cestah odgovorne občine (1. odstavek 100. člen ZCes-1).

Upoštevaje dejstvo, da se križišče, na katerem je prišlo do nesreče, nahaja v mestu Maribor (kar izhaja tudi iz opisa dejanskega stanja, po katerem je dotično križišče bilo podvrženo novemu režimu v mestu Maribor), je torej za morebitne kršitve cestnoprometnih predpisov glede prometne signalizacije na tej

---

⁴⁴ http://www.mzi.gov.si/fileadmin/mzi.gov.si/pageuploads/DP_varnost_cp/RAZISKAVA_II_del.pdf, na dan 22.10.2017, str. 18.

⁴⁵ Možina: ODSKODNINSKA ODGOVORNOST DRŽAVE (2013), dostopno na: <http://www.pf.uni-lj.si/media/mozina.odskodninska.odgovornost.drzave.pdf>, 22.10.2017, str. 143

⁴⁶ Jadek Pensa, v: Juhart, Plavšak, OBLIGACIJSKI ZAKONIK S KOMENTARJEM (2003), str. 798, 799.

⁴⁷ Zakon o cestah (Uradni list RS, št. 109/10, 48/12, 36/14 - odl. US in 46/15).

lokaciji odgovorna Mestna občina Maribor. Navedeno sicer izhaja tudi iz 13. točke 2. odstavka 21. člena Zakona o lokalni samoupravi (v nadaljevanju: ZLS).⁴⁸

Odlok o občinskih cestah v mestu Maribor (v nadaljevanju: Odlok)⁴⁹ v 2. členu določa, da je upravljalec občinskih cest organ mestne uprave, pristojen za komunalni promet in prostor. Ker ta organ ni samostojna pravna oseba, je odškodninsko odgovorna za delovanje tega organa Mestna občina Maribor. Seveda se tu uporabljajo ista pravila o odškodninski odgovornosti, kot v prejšnji točki. 5. člen Odloka določa smiselno uporabo Zakona o cestah in na njem temelječih predpisov za vprašanja, ki niso urejena s tem odlokom. Ker Odlok natančnejših pravil v zvezi s postavljanjem prometne signalizacije in vzdrževanjem le-te ne določa, je za vprašanja skladnosti ravnanja Mestne občine Maribor glede tega treba pregledati predpise, izdane na ravni Republike Slovenije.

2. Pravilnost izbire znakov - protipravnost:

ZCes-1 ne ureja sistema uporabe prometne signalizacije, pač pa to vprašanje prepušča podzakonskemu urejanju (glej 15. člen ZCes-1). Za potrebe te tožbe je s tega področja relevanten Pravilnik o prometni signalizaciji in prometni opreми na javnih cestah (v nadaljevanju: Pravilnik o prometni signalizaciji), ki je bil veljaven na dan 21.3.2016 (ko je prišlo do škodnega dogodka).⁵⁰ Ta namreč skladno z Dunajsko konvencijo o cestnih znakih in znamenjih⁵¹ ureja vso prometno signalizacijo in situacije, v katerih naj se jo uporabi.

Po pregledu Pravilnika o prometni signalizaciji tožeča stranka ugotavlja, da so bili znaki, ki jih je na dotičnem križišču namestil organ Mestne občine Maribor, pristojen za urejanje cest, napačni oz. neskrbno izbrani. Kot je navedeno v dejanskem stanju, gre za območje, ki je bilo preurejeno v cono za pešce, kar pomeni, da je bil znak prepovedi vožnje v eno smer (urejen v 4. točka 14. člena pravilnika in prikazan v prilogi II-4) napačen. Moral bi biti uporabljen znak, ki označuje prepoved vožnje v obe smeri (3. točka 14. člena, priloga II-3). Prepoved vožnje v eno smer pomeni, da je cesta sicer uporabljena tudi za vozila, da pa ta lahko gredo le v eno smer, to bi lahko voznike zavedlo, da je avtomobilski promet na cesti še vedno dovoljen, in da zato ni treba biti posebno pozoren na dogajanje na cesti. Iz izvedenskega mnenja elektro stroke (6. vprašanje) izhaja, da je bil znak v človeku nerazumljivi obliki, saj je bil prebarvan z belo barvo. Če bi bil uporabljen znak, ki prepoveduje vožnjo v obe smeri in je pretežno bele barve, bi vandali enake škode (s sprejem bele barve) ne mogli povzročiti. Nadalje je prepričanje, da cesta ni povsem zaprta za vozila, moglo v voznikih utrditi tudi dejstvo, da ni bila povsem zaprta s cvetličnimi koriti, saj je bilo postavljeno le eno. To je bilo postavljeno na levi strani ceste, s čimer je desni pas – po katerem se je pripeljal avtomobil Edison – ostal odprt, kar je nerazumna poteza s strani oblasti, ki bi, če so že imele na voljo le eno korito, tega nujno morale postaviti na desno stran ceste, da bi jo s tem učinkovito zaprle. Zahteva po taki stopnji skrbnosti je še posebej razumljiva, saj gre za cesto, ki je bila prej neomejena za avtomobilski promet, sedaj pa je bila namenjena le še pešcem. Povsem možno bi bilo, da bi ljudje, ki so leta vozili po tej poti, zaradi inercije spregledali novo ureditev in zapeljali na območje za pešce, saj jim tega fizično nič ne bi preprečevalo. Če bi taki vozniki prihajali do križišča tako, da bi na Bobekovo ulico zavijali v desno, bi celo videli samo en (počečkan) znak in nič

⁴⁸ Zakon o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO in 76/16 – odl. US).

⁴⁹ Odlok o občinskih cestah v mestni občini Maribor, MUV 22/2012.

⁵⁰ Pravilnik o prometni signalizaciji in prometni opreми na javnih cestah ((Uradni list RS, št. 46/00, 110/06, 49/08, 64/08, 109/10 - ZCes-1 in 99/15).

⁵¹ Akt o nasledstvu Konvencije o prometnih znakih, sklenjene na Dunaju, dne 8. novembra 1968 (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. [15/10](#) in [15/16 – popr.](#)).

drugega, saj so bili ostali znaki (nevarnost in obvoz) postavljeni samo na Bobekovi ulici in jih, če bi prišel voznik po Schmirmaulovi ulici, sploh ne bi mogel videti. Vse navedeno jasno izhaja iz skice škodnega dogodka, ki je v spisu v datoteki Overjeni prevodi in drugo.

Nadalje tožniki grajajo Mestno občino Maribor tudi pri izbiri preostalih znakov, s katerimi je označila novo prometno ureditev. Iz prej omenjenega gradiva izhaja, da sta bila pred križiščem postavljena še dva znaka: znak za obvoz v obliki napisa na znaku rumene barve, ki je usmerjal na desno, in splošen znak za nevarnost trikotne oblike s klicajem, ki je v Pravilniku o prometni signalizaciji prikazan v prilogi I-25, v 21. točki 7. člena pa definiran kot znak, ki opozarja na nevarnost, pri tem pa ne obstaja drug primernejši znak.

Znak za obvoz je neprimeren, saj navedeni pravilnik jasno določa, kateri znaki se uporabijo v primeru obvoza. Uporabi se t.i. predznak za obvoz, definiran v 104. točki 22. člena, priloga III-111, ki med drugim za del poti, katere obvoz označuje, prikazuje z majhnim znakom »prepovedan promet v obe smeri«, to pa je simbol, ki vsakomur – vozniku ali senzorzem avtopilota – omogoča seznanitev s prepovedjo vožnje po tistem delu poti. Res je, da Dunajska konvencija o cestnih znakih in znamenjih dopušča tudi znak, uporabljen s strani občine, vendar je določba 4. odstavka 1. člena sekcije G, ki ureja te znake, izrazito skopa, zato je jasno, da jo navedeni pravilnik v tem delu konkretizira, pri tem pa celo bolje dosega njen namen (izražen v preambuli Konvencije o prometni signalizaciji – zagotoviti uporabo univerzalnih, v vseh državah razumljivih, znakov), saj se posluži za prikaz obvoza simbolov, razumljivih tudi tujcem, ne pa slovenskih besed, zato je po mnenju tožnikov treba upoštevati Pravilnik o prometni signalizaciji kot *lex specialis*.

Ne drži morebiten argument, da gre za začasno ureditev, ki se ne bo nujno obdržala, in da zato ni bilo mogoče oz. smotrno izdelati takega znaka. Tako iz primera kot iz znaka na prizorišču škodnega dogodka izhaja, da je šlo za eksperimentalno prometno ureditev. To ureja ZPrCP v 3. odstavku 27. člena, kjer je jasno določeno, da se eksperimentalna ureditev postavi za obdobje najmanj treh mesecev, kar je dovolj dolg čas, da se upraviči postavitve znakov, ki nedvoumno urejajo nov prometni režim. Ista določba še poudari, da mora biti nova ureditev označena s prometno signalizacijo na način, ki omogoča vsem udeležencem cestnega prometa varno in nedvoumno udeležbo v cestnem prometu. Na podlagi vsega navedenega – napačna izbira znakov, postavitve teh na mestih, ki niso vidna z vseh mest, nedosledna postavitve cvetličnih korit – je jasno, da Mestna občina Maribor te zakonske zahteve ni izpolnila.

3. Vzročna zveza:

Kot že navedeno, način izvedbe eksperimentalne ureditve ureja ZPrCP v 3. odstavku 27. člena. Zavoljo občutljivosti urejanja prometa z eksperimenti določba eksplicitno zahteva od upravljalca ceste, da novo ureditev označi na način, ki omogoča varno in nedvoumno udeležbo v prometu vsem udeležencem. In stroga zahteva je jasna. Sploh, kadar se ulica, ki je bila prej morda leta na voljo za vožnjo z avtomobili, je treba na novo ureditev dovolj jasno opozoriti, saj bi sicer v zmedu ali dvomu hitro prišlo do prometne nesreče – posledice, ki jo ta določba s to strogo zahtevo skuša preprečiti.

V konkretnem primeru je upravitelj ceste to določbo na način, naveden zgoraj, prekršil. Zaradi tega je prišlo do posledice, pred katero varovati ima namen prav ta določba. Na podlagi navedenega je torej jasno, da je v skladu s teorijo *ratio legis* vzročnosti vzročna zveza podana.

4. Krivda:

Kot je navedeno tudi že zgoraj, se po volji 131. člena OZ lahka malomarnost domneva, zato je na toženi stranki, da dokaže, da je bila pri izvrševanju svojih dolžnosti skrbna.

Dokazi:

- Primer ŠPravda 2017, z dne 1.7.2017.
- Izvedensko mnenje elektro stroke z dne 16.8.2017, Opr. št.: ŠP 1/2017.
- Skica dogodka in prikaz znakov v datoteki Overjeni prevodi in drugo.
- Kot doslej.

2.3.5 Odškodninska odgovornost zavarovalnice

Iz dejanskega stanja izhaja, da je imela Poritura zavarovano avtomobilsko odgovornost glede vozila Edison pri zavarovalnici Mura d.d. Iz pogodbe med Porituro in Andrejem Časom nadalje izhaja, da cena najema tega vozila vključuje zavarovanje za škodo, povzročeno drugim udeležencem prometne nesreče (zavarovanje AO).

Sama vsebina zavarovanja je urejena s splošnimi pogoji za zavarovanje avtomobilske odgovornosti zavarovalnice Mura d.d. (v nadaljevanju: Splošni pogoji), ti pa v 6. členu urejajo primere, v katerih zavarovanec in sozavarovane osebe izgubijo svoje pravice iz zavarovanja. Navedene so tri situacije: voznik uporablja vozilo za drug namen kakor dogovorjeno; voznik je škodo povzročil namenoma ali iz hude malomarnosti; vozilo ni bilo tehnično brezhibno.

Na prvi pogled se zdi, da je od izpolnjenosti teh pogojev odvisno, ali je zavarovalnica sploh odgovorna nasproti tožnikom za nastalo škodo, to je: če je podan katerikoli izmed njih, potem zavarovalnica ne odgovarja. Vendar temu ni tako. Relevanten zakon, ki ureja to področje, je namreč Zakon o obveznih zavarovanjih v prometu (v nadaljevanju ZOZP),⁵² ta pa v svojem 7. členu določa, da zavarovalnica nasproti oškodovancu ne more uveljavljati ugovorov, ki jih ima zoper zavarovanca, ki je kršil zakon, pogodbo &c. 2. odstavek istega člena še natančneje določa, da ima zavarovalnica v primerih, v katerih zavarovanec izgubi zavarovalne pravice (to je v primeru kršitve pogodbe ali zakona), na voljo zoper zavarovanca regresni zahtevek, v kolikor je poravnala škodo oškodovancu.

1. člen Splošnih pogojev določa, da zavarovalnica povrne vso škodo, ki je posledica uveljavljanja odškodninskih zahtevkov tretjih oseb na podlagi civilnega prava, če je pri uporabi vozila prišlo do telesnih poškodb ali gmotne škode. Že na tej podlagi je odgovornost zavarovalnice torej podana.

Dokazi:

- Primer ŠPravda 2017, z dne 1.7.2017.
- Rent-a-car pogodba z dne 1.3.2016.
- Splošni pogoji poslovanja zavarovalnice Mura d.d.
- Izvedensko mnenje elektro stroke z dne 16.8.2017, Opr. št.: ŠP 1/2017.
- Odgovor na vprašanja za razjasnitev št. 1 z dne 24.septembra 2017.
- Kot doslej.

---

⁵² Zakon o obveznih zavarovanjih v prometu (Uradni list RS, št. 70/94, 29/96, 67/02, 13/05, 35/05 - uradno prečiščeno besedilo, 30/06, 110/06 - uradno prečiščeno besedilo, 114/06 - ZUE, 52/07, 93/07 - uradno prečiščeno besedilo, 40/12 - ZUJF, 4/16, 33/16 - PZ-F in 41/17 - PZ-G).

2.4 Subjektivna odgovornost mladoletnika za nastalo škodo

Upošteva je dejstvo, da zoper sina ni bil sprožen noben kazenski ali prekrškovni postopek, pri tem pa je sin star 13 let, zaradi česar ne more biti subjekt kazenskega in (upošteva je smiselno uporabo določb KZ-1 po 8. členu Zakona o prekrških (v nadaljevanju ZP-1⁵³)) prekrškovnega prava, je mogoče govoriti le o civilni, to je, odškodninski odgovornosti sina za nastalo škodo. Pri tem je treba upoštevati ureditev deliktne sposobnosti po OZ in morebitne druge okoliščine, ki bi vplivale na Jonovo odgovornost za nastalo škodo.

1. Deliktna odgovornost Jona Časa

Splošna deliktna klavzula iz 1. odstavka 131. člena OZ terja, da je škodo dolžan povrniti tisti, ki jo je povzročil, če ne dokaže, da je škoda nastala brez njegove krivde. Predpostavke splošnega civilnega delikta so poleg pravno priznane škode tudi protipravnost ravnanja, vzročna zveza med tem ravnanjem in škodo ter obstoj ene izmed zakonsko predpisanih pojavnih oblik krivde, tj. naklepa ali malomarnosti.

Deliktna odgovornost mladoletnika za povzročitev škode je urejena v 137. členu OZ, ki v 2. odstavku določa, da mladoletnik od 7. do dopolnjenega 14. leta starosti za škodo ne odgovarja, razen če se dokaže, da je bil pri povzročitvi škode zmožen razsojati. S to dikcijo zakon vzpostavlja izpodbojno zakonsko domnevo (*praesumptio iuris tantum*), da je tak otrok nezmožen razsojati in zato za škodo ne odgovarja.⁵⁴ V tem primeru na podlagi 142. člena OZ odgovarjajo za škodo njegovi starši, razen če dokažejo, da je škoda nastala brez njihove krivde.

Da je podana nerazsodnost, je potrebno zadostiti pogoju *defekta razuma*, kjer gre za vprašanje, ali je oseba pravilno doumela pomen dejanja in posledice svojih odločitev, ali pogoju *defekta volje*⁵⁵, ki je podan, kadar se oseba pomena dejanja sicer zaveda, vendar zmožnosti ravnanja za preprečitev morebitnega škodnega dogodka nima.

V konkretnem primeru Jon Čas ni bil zmožen razsojati in posledično ne more biti odgovoren za škodo, povzročeno s poškodovanjem (in naknadno smrtjo) gospe Severine Koračin. Kot izhaja iz procesnega gradiva (izvedensko mnenje medicinske stroke z dne 30. avgusta 2017, opr. št.: ŠP 2/2017; vprašanje 10 na strani 5), se namreč *anterogradno* (to je, preden je sedel za krmilo) ni zavedal odgovornosti ter možnih posledic tega dejanja (torej, da tudi avtomobil, za katerega je menil, da je zmožen povsem samostojne vožnje, lahko povzroči prometno nesrečo). Isto izhaja tudi iz njegove izjave (Izjava Jon, z dne 4. septembra 2017), v kateri zatrdi, da je bil prepričan, da »se to ne more zgoditi [in] da so ti avtomobili [ki imajo avtopilota] varni.« In podobno v zaključku izjave: »Naj [denar za odškodnino] raje plačajo tisti, ki so krivi, da avto ni avtomatičen, ga pa oglašujejo kot takega.«

Upošteva je dejstvo, da je po 137. členu OZ, dokazno breme glede izpodbijanja domneve nerazsodnosti starejšega mladoletnika na tožniku, pri tem pa vsi izvedeni dokazi kažejo na Jonovo nezavedanje morebitnih posledic, mu v tem konkretnem primeru ni mogoče podeliti deliktne sposobnosti, zaradi česar za nastalo škodo ne more odgovarjati.

---

⁵³ Zakon o prekrških (Uradni list RS, št. [29/11](#) – uradno prečiščeno besedilo, [21/13](#), [111/13](#), [74/14](#) – odl. US, [92/14](#) – odl. US, [32/16](#) in [15/17](#) – odl. US).

⁵⁴ Jadek Pensa, v: Juhart, Plavšak, OBLIGACIJSKI ZAKONIK S KOMENTARJEM (2003), str. 806.

⁵⁵ Novak, V: Juhar, Možina, Novak, Polajnar-Pavčnik, Žnidaršič-Skubic, UVOD V CIVILNO PRAVO (2011), str. 75.

Morebitne druge podlage za izključitev odgovornosti:

Tu lahko potencialno pride v poštev stiska (*necessitas*) po 138. členu OZ, pri čemer je treba upoštevati, da teorija in sodna praksa ob ugotavljanju podanosti tega elementa upoštevata elemente, ki jih za skrajno silo določa kazensko pravo (32. člen KZ-1; v poštev bi prišla opravičljiva skrajna sila ob predpostavki nezakrivljene nevarnosti).⁵⁶ Iz izjave Jona Časa izhaja, da je zavil stran od cestne svetilke v strahu, da se bosta z očetom ubila, če trčita vanjo, zaradi česar je izpolnjen pogoj primerljivosti ogroženih pravnih dobrin (življenje proti življenju). Tudi na tej podlagi je mogoče izključiti odgovornost sina za nastalo škodo.

Dokazi:

- Izvedensko mnenje medicinske stroke z dne 30. avgusta 2017, opr. št.: ŠP 2/2017.
- Izjava Jona Časa z dne 4. september 2017.
- Kot doslej.

2.5 Posebna odgovornost staršev za otroka

Starši otroka od njegovega sedmega leta pa vse do polnoletnosti odgovarjajo za škodo, ki jo njihov otrok (ne glede na to, ali je sam odgovoren ali ne) povzroči drugemu. Njihova ekskulpacija je mogoče le, če dokažejo, da je škoda nastala brez njihove krivde (1. in 4. odstavek 142. člena OZ). Krivda staršev je v izostanku njihovega dolžnostnega ravnanja, ki ga opredeljuje *starševska skrb* (roditeljska pravica). Konkretno pa je potrebno izpostaviti, da gre v praksi zlasti za zanemarjanje otrokove vzgoje in neprilagojenosti nadzora v nevarnih situacijah. Le kadar je škodno ravnanje mladoletnika za starše povsem nepričakovano, jih dolžno ravnanje v smeri primernih opozoril ne more bremeniti⁵⁷.

Iz dejanskega izhaja, da je oče Andrej posedel svojega sina Jona Časa na voznikov sedež in mu *implicite* zaupal krmilo (sicer avtomatično vodenega vozila) v primeru, da bi programska oprema Avtopilota zatajila. Srž očitka očetu je v prvi vrsti ta, da je s posedanjem osebe, ki nima opravljenega vozniškega izpita, ogrozil druge udeležence v prometu, s čimer ne izkazal dovoljšnje skrbnosti. Iz zaslišanja Jona Časa sicer izhaja, da ga je oče na morebitno nevarnost sicer večkrat opozoril, vendar to kajpak ne more nevtralizirati njegove odgovornosti, temveč jo - nasprotno - celo stopnjuje, saj se je oče najočitneje zavedal vseh rizikov, do katerih utegne priti z njegovim lahkomišelnim ravnanjem.

Dokazi:

- Izjava Jona Časa z dne 4. september 2017.
- Kot doslej.

---

⁵⁶ Jadek Pensa, v: Juhart, Plavšak, OBLIGACIJSKI ZAKONIK S KOMENTARJEM (2003), str. 810.

⁵⁷ Jadek Pensa, v: Juhart, Plavšak, OBLIGACIJSKI ZAKONIK S KOMENTARJEM (2003), str. 826.

2.6 Objektivna odgovornost proizvajalca za nevarno stvar

Zakon o varstvu potrošnikov⁵⁸ (v nadaljevanju ZVPot) določa pravila o odgovornosti proizvajalca za proizvod z napako, pri čemer gre za napako tedaj, ko varnost izdelka ni takšna, kakršno potrošnik upravičeno pričakuje, upoštevajoč predvidljivo uporabo izdelka, njegovo predstavitev glede na namembnost oz. čas, ko je bil izdelek dan v promet. Producerska odgovornost, kakor je urejena v potrošniškem pravu, je rezultat transpozicije evropske direktive⁵⁹ o producerski odgovornosti (85/374/ES). Ker implementirana ureditev v ZVPot mestoma površno ureja pravila, ki so predpisana z direktivo, je nacionalno ureditev potrebno razlagati lojalno izvornemu evropskemu aktu (*interpretatio europaea*). Opozoriti je treba, da proizvajalec odgovarja v primerih, kadar napaka izdelka povzroči smrt, telesne poškodbo oz. okvaro zdravja ter omejeno v primerih gmotne škode. Pojem proizvajalca je v direktivi izdatno definiran; kdo vse pa je lahko oškodovanec pa direktiva molči. V preambuli direktive sta izmenično omenjena potrošnik in tudi oškodovanec; sam Predlog direktive pa med drugimi poudarja, da je bil namen vzpostaviti sistem, po katerem bi bil proizvajalec odgovoren za *vsakogar*, ki utрпи škodo zaradi napake na proizvodu.⁶⁰ Iz tega izhaja, da ni nujno, da je oškodovanec lastnik proizvoda oz. da ima proizvod na podlagi kakšnega drugega obligacijskopravnega ali stvarnopravnega upravičenja. Tako so lahko upravičeni oškodovanci potrošniki, uporabniki in zraven stoječe osebe.⁶¹ Široko stvarno aktivno legitimacijo narekuje že sama neposlovna narava producerske odgovornosti, iz katere izhaja, da ni potrebna zveza med proizvajalcem in oškodovancem. Kljub temu je producerska odgovornost omejena, saj proizvajalec odgovarja v skladu z namenom, zaradi katerega je dal proizvod v promet.⁶²

Pojavi se vprašanje, ali lahko tretja oseba, ki je bila zaradi napake proizvoda (avtomobila), telesno poškodovana oz. pravni nasledniki le-te v primeru smrti oškodovanca odškodninsko terjajo proizvajalca. Upoštevajoč skladno razlago evropske direktive, je krog aktivno legitimiranih širši kot po slovenskem pravu, kjer je govora zgolj o potrošniku. Po posebnem pravilu, določenem v 1. odstavku 155. člena OZ, za škodo, ki nastane imetniku ali tretji osebi, odgovarja (tudi) prizvajalec te stvari. V razmerju do tretje osebe (oškodovanca) je odgovornost imetnika in proizvajalca solidarna (186. člen OZ). Zaradi varstva oškodovanca je slednji upravičen tožiti torej tudi imetnika nevarne stvari, ki pa lahko v regresnem razmerju naknadno zahteva celoten znesek odškodnine, ki jo je plačal oškodovancu, od proizvajalca⁶³. Tovrstno razlogovanje podpira tudi Grilc,⁶⁴ ki meni, da proizvajalec odgovarja » ... *proti zadnjemu kupcu proizvoda z napako, proti vsem osebam, katerim zadnji kupec proizvoda z napako da ta predmet v uporabo; proti vsem, ki so do proizvoda z napako prišli na kak drug način* ...«.

Proizvajalec mora v primerih, ko da v promet stvar, ki zaradi svojih običajnih lastnosti pomeni povečano škodno nevarnost, upoštevajoč profesionalno merilo skrbnosti, ukreniti vse, da prepreči škodo, ki bi jo mogel pričakovati, z ustreznim opozorilom, varno embalažo ali katerim drugim ustreznim ukrepom.

---

⁵⁸ Zakon o varstvu potrošnikov (Uradni list RS, št. 98/04 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUE, 126/07, 86/09, 78/11, 38/14 in 19/15).

⁵⁹ Direktiva Sveta z dne 25. julija 1985 o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic v zvezi z odgovornostjo za proizvode z napako.

⁶⁰ Kevin Rihtar, ODGOVORNOST PROIZVAJALCA ZA PROIZVOD: AKTUALNA VPRAŠANJA (2015), str. 863.

⁶¹ Prav tam.

⁶² Grilc, v: Juhart, Plavšak, OBLIGACIJSKI ZAKONIK S KOMENTARJEM (2003), str. 897. Podobno tudi: Albanese, Duca, DEVELOPMENTS IN EUROPEAN PRODUCT LIABILITY (1987), str. 215.

⁶³ Plavšak, OBLIGACIJSKO PRAVO, SPLOŠNI DEL, (2009), str. 584.

⁶⁴ Grilc, v: Juhart, Plavšak, OBLIGACIJSKI ZAKONIK S KOMENTARJEM (2003), str. 896.

Presoja ustreznosti ukrepov terja tudi preizkus, ali so opozorila tako jasna, da jih razume vsak razumen človek ter da preprečijo škodo, ki lahko nastane pri nepazljivi uporabi.⁶⁵

Napaka ima v pravilih o producentski odgovornosti specifičen pomen: proizvod ima namreč napako, kadar varnost proizvoda ni takšna, kakor jo lahko oseba ob upoštevanju vseh okoliščin upravičeno pričakuje, vključno s: predstavitvijo proizvoda; predvidljivo uporabo proizvoda na razumen način; časom, ko je bil proizvod dan v promet. V konkretnem primeru je treba smatrati, da je nevarnost avtomobila podana že s tem, ko je Edison dopustil možnost izklopa avtomatskega posodabljanja programske opreme. Edison namreč ni predvidel, da utegne potrošnik ob umanjkanju ustreznega opozorila (pa tudi sicer), tovrstne posodobitve pozabiti vključiti.

Kljub temu, da ZVPot tega izrecno ne določa, je zaradi načela lojalne razlage potrebno upoštevati 8. člen Direktive, ki določa, da se odgovornost proizvajalca *ne zmanjša, kadar škodo povzroči napaka na proizvodu in hkrati ravnanje ali opustitev tretje osebe*⁶⁶. V konkretnem primeru je namreč Edison (sicer na prošnjo MapSat-a) dopustil možnost izključitve avtomatskega posodabljanja strojne opreme, pri čemer poslovni partner Poritura, sicer novi lastnik avtomobila Edison 4, potrošnika ni obvestil o pomenu vključitve funkcije za avtomatično posodobitev strojne opreme. Torej je poleg napake (opisano v prejšnjem odstavku) škodo povzročila tudi opustitev tretje osebe, t.j. Poriture, ki potrošnika ni primerno obveščala o možnosti vklapljanja posodabljanja strojne opreme.

Izhajajoč iz napisanega tožniki utemljujejo odškodninski zahtevek zoper proizvajalca avtomobila Edison 4 - družbo Edison.

2.7 Odgovornost delodajalca za škodo, ki jo povzroči delavec

Delavec podružnice Poritura, ki je z g. Časom sklepal pogodbo o najemu samovozečega avtomobila, mu je obljubil tudi informacije o uporabi vozila s pravnega vidika. Še istega večera se je najemodajalec, g. Dvoršak, posvetoval z in-house pravnikom Poriture. Pravnik mu je, sicer z dopusta, napisal mnenje, da gre za neregulirano področje in je torej dopustno. Vseeno pa je omenil, naj se stranko opozori, da naj bo pozorna, če gre kaj narobe. Mnenje pravnika je g. Dvoršak posredoval g. Času.

V skladu s 147. členom OZ-ja, delodajalec odgovarja za škodo, ki jo v zvezi z delom povzroči delavec, če ta ni ravnal pravilno.

Delavec Poriture, g. Dvoršak, se je pozanimal glede pravnih omejitev uporabe Edisona pri "in-house" pravniku, kar pomeni, da je pravnik Klemen delal za družbo Poritura. Definicija delavca razvidna iz komentarja Obligacijskega zakonika⁶⁷ in sodne prakse,⁶⁸ ne omejuje delavca le na osebo, ki ima sklenjeno pogodbo o zaposlitvi.⁶⁹ Lahko gre tudi za osebo, ki jo zaposluje tuja družba. Pomembni element je podrejenost in nesamostojnost delavca, kar pomeni, da dela po navodilih delodajalca, v tem primeru po navodilih Poriture. Odločilno je tudi, da je rezultat dela v interesu delodajalca in ne delavca. V danem primeru, je pravnik Klemen delal po navodilih oz. na prošnjo delavca, zaposlenega pri Porituri

⁶⁵ Plavšak, OBLIGACIJSKO PRAVO, SPLOŠNI DEL, (2009), str. 584.

⁶⁶ Možina, ODGOVORNOST PROIZVAJALCA ZA PROIZVOD Z NAPAKO: EVROPSKO OBLIGACIJSKO PRAVO IZPODRIVA NACIONALNO PRAVO (2007), str. 71ss.

⁶⁷ Juhart, v: Plavšak, Nina (red.) et al.: OBLIGACIJSKI ZAKONIK S KOMENTARJEM (2003), str. 836-840.

⁶⁸ VS RS Sklep II Ips 295/1999.

⁶⁹ Možina, Damjan: Odgovornost upravljavca gostinskega lokala za ravnanje varnostnika, Pravna praksa, 2007, št. 41-42, str. 11-13.

in rezultat dela – mnenje – je bilo v interesu Poriture, ki je s tem uspešno dala v najem vozilo Edison in ne v interesu pravnika Klemena⁷⁰.

Za izpolnitev pogojev 147. člena OZ, mora storjena škoda delavca izvirati iz dela oz. mora biti v zvezi z delom.⁷¹ Pravnik Klemen je sicer delo izvedel izven delovnega časa in izven delovnega mesta, saj je počitnikoval na morju. Vendar delodajalec lahko odgovarja za delo delavca, ki ga ta opravi izven delovnega mesta in delovnega časa, vse dokler je to delo v *vzročni* zvezi z delom.

Delodajalec pa se odgovornosti lahko razbremeni, če je delavec delal tako kot je treba. Standard skrbnosti, ki je meriten, je standard zahtevan za pravno ali fizično osebo, torej delodajalca. Načeloma velja, da je delodajalec strokovnjak na svojem področju, torej se presoja skrbnost po drugem odstavku 6. člena OZ.⁷²

Iz priložene elektronske pošte je razvidno, da se pravnik Klemen iz morja ni poglobil v vprašanje in presodil pravne regulacije samovozečega avtomobila. Njegovo pravno mnenje ne vsebuje pregleda relevantne slovenske zakonodaje, kar posledično povzroči posredovanje nepravilnega mnenja. Navadne malomarnosti pri tem ni potrebno dokazovati, saj se domneva.⁷³

Strokovnjaki odgovarjajo strožje, saj zaradi svojega statusa med njimi in strankami pride do odnosa zaupanja.⁷⁴ Sicer v pravnem prometu velja pravilo *ignoratio iuris nocet*. G. Čas, ki pa je bil obveščen o pravnem mnenju, je verjel, da je mnenje pravilno in skladno z njim tudi ravnal. Sicer je g. Čas res tudi sam vodja pravne službe pri gospodarski družbi, vendar je regulacija nove tehnologije na trgu zelo specifično pravno področje. Tako se pričakuje, da bodo pravniki Poriture zanesljivo dobro poznali pravno ureditev in se na njihovo mnenje lahko drugi udeleženci v pravnem prometu nedvomno zanesejo. Brez mnenja pravnika bi stranka bila bolj pazljiva pri uporabi avtopilota. Prav tako na voznikov sedež ne bi posadil svojega sina, saj bi se bolje zavedal protipravnosti in nevarnosti. Tako pa se je g. Čas ravnal v skladu z mnenjem pravnika Klemna in se sam ni poglobil v pravno konformnost svojega ravnanja.

Družba Poritura, kot delodajalec pravnika, ki je podal pravno mnenje, odgovarja za nepravilno mnenje/informacijo, na katero se je stranka zanašala in posledično povzročila škodo.

2.8 Škoda, ki jo povzroči več oseb

Glede na tretji odstavek v zvezi s prvim odstavkom 186. člena OZ solidarno odgovarjajo za povzročeno škodo tudi tisti, ki so jo povzročili, delali pa neodvisno drug od drugega, če ni mogoče ugotoviti njihovih deležev pri povzročeni škodi. Tožetim strankam zaradi solidarne odgovornosti tožencev pravo nalaga izkazati le verjetnost, ki je enaka pragu zadostne verjetnosti, da je določeno ravnanje rezultiralo v škodni posledici v smislu vzročne zveze; dokazni standard vzročne zveze je torej nižji.⁷⁵

Solidarna odgovornost določenih toženih strank pa poleg splošne določbe 186. člena OZ izhaja tudi iz drugih zakonskih določb, na katere bo v teku besedila opozorjeno.

---

⁷⁰ Prav tam, str. 840.

⁷¹ VDSS sklep Pdp 928/2011 z dne 22.03.2012, Sodba II Ips 246/2010 z dne 22.12.2011.

⁷² VS RS II Ips 342/94 z dne 7.12.1995, VDSS sklep Pdp 928/2011 z dne 22.03.2012.

⁷³ Mežnar, Špelca: Člen 147 OZ v sodni praksi v primeru novinarjev in urednikov. Pravni letopis, 2015, št. , str. 125.

⁷⁴ Možina, Damjan: Odškodninska odgovornost za nasvet in informacije ter vprašanje zahtevkov tretjih oseb. (2015), str. 291.

⁷⁵ Plavšak v: Plavšak, Nina (red.) et al.: OBLIGACIJSKI ZAKONIK S KOMENTARJEM (2003), str. 659.

Na tem mestu je potrebno omeniti tudi dejstvo, da se višino posameznih prispevkov naknadno definira in odmerja v regresnem razmerju solidarnih dolžnikov.⁷⁶

2.9 Dedovanje zahtevka za povrnitev nepremoženjske škode

Zapuščino sestavlja zapustnikovo premoženje, ki pomeni celoto zapustnikovih premoženjskih pravic in obveznosti, ki jih je imel ob smrti in ki po predpisih dednega prava lahko preidejo ob njegovi smrti na dediče.⁷⁷ Dejstvo, da terjatve sodijo pod pojem premoženja oz. premoženjske pravice, ni sporno.⁷⁸

Zapustnici Severini Koračin je ob smrti (kot je izkazano v nadaljevanju) nastala nepremoženjska škoda iz naslova strahu ter telesnih bolečin. Prvi pogoj za dedovanje oz. formulacijo zapuščine je izpolnjen.

Glede drugega pogoja tj. možnost prehoda določene pravice na dediča, je potrebno omeniti, da glede prehoda terjatev za premoženjsko škodo ni posebnih težav, nasprotno pa se lahko pojavijo pri dedovanju terjatve na odškodnino iz razloga nepremoženjske škode. Ustavno sodišče Republike Slovenije (US RS) je namreč z odločbo U-I-213/15-13⁷⁹ razveljavilo določbo 184. člena OZ, ki je predstavljala oviro za dedovanje predmetne terjatve (to je bilo možno le ob predpostavki priznanja škode s pravnomočno odločbo ali pisnim sporazumom). US RS je s to odločbo izničilo oviro za uveljavljanje tovrstnih terjatev s strani dedičev. US RS v odločbi U-I-88/15-9 in Up-684/12-32 z dne 15. 10. 2015 izpostavi tudi pogoj za dedovanje takšnih terjatev – izraz volje oškodovanca oz. kasneje zapustnika (bodisi v obliki sodnega bodisi izvensodnega dejanja). V konkretnem primeru je bila volj Severine Koračin izražena – kot izhaja iz dejanskega stanja – s tem, ko je pooblastila odvetnike, da so izdali predpravdne zahtevke določenim toženim strankam. Menimo, da potencialen ugovor tožencev, ki predpravdnega zahtevka niso dobili, ni ustrezen – na tem mestu je ključna izražena volja, da za utrpljeno škodo dobijo zadoščenje v obliki denarne odškodnine, ne pa procesni aspekt oz. učinki le-tega.

Tožniki so ob smrti njihove matere v skladu z načelom vesoljnega nasledstva postali imetniki pravic in obveznosti zapustnice.⁸⁰ Glede na prvi odstavek 145. člena Zakona o dedovanju (v nadaljevanju ZD),⁸¹ sodediči tvorijo dediščinsko skupnosti in zaradi dejstva obstoja le-te upravljajo in razpolagajo z dediščino **skupno**.⁸² Pod pojem razpolaganja sodi tudi nastopanje v sporih glede zapuščine kot celote - tako lahko v pravadah tožijo oz. so toženi le vsi sodediči kot celota.⁸³ V navezi s poglavjem o sosporništvu, lahko torej sodediči nastopajo v sodnih postopkih glede zapuščine.

---

⁷⁶ Prav tam, str. 662.

⁷⁷ Zupančič, Žnidaršič Skubic: DEDNO PRAVO (2009), str. 28.

⁷⁸ Za potrebe definiranja terjatve kot premoženjske pravice se tu sklicujemo na sodno prakso, ki sicer ni relevantna za dednopravno področje: VSL sklep I Cpg 789/2012 z dne 16.01.2014.

⁷⁹ U-I-213/15-13 z dne 28. 9. 2016, v kateri se US RS sklicuje na odločbo U-I-88/15-9 in Up-684/12-32 z dne 15. 10. 2015, s katero je razveljavilo člen z identično vsebino dotičnem – le, da je šlo za Zakon o obligacijskih razmerjih.

⁸⁰ Zupančič, Žnidaršič Skubic: DEDNO PRAVO (2009), str. 27.

⁸¹ Zakon o dedovanju (Uradni list SRS, št. 15/76, 23/78, Uradni list RS, št. 13/94 – ZN, 40/94 – odl. US, 117/00 – odl. US, 67/01, 83/01 – OZ, 73/04 – ZN-C, 31/13 – odl. US in 63/16).

⁸² Zupančič, Žnidaršič Skubic: DEDNO PRAVO (2009), str. 221.

⁸³ Prav tam.

3 Vodenje kazenskega in prekrškovnega postopka ter problematika identičnega dejanskega stanja

Identično dejansko stanje, ki ga obravnava 14. člen Zakona o pravdnem postopku, je podano tedaj, kadar je isti dogodek oz. dejansko stanje sodno obravnavano v civilnem in kazenskem postopku. Pri tem obsodba v civilnem postopku ni odvisna od morebitne obsodilne sodbe v kazenskem postopku. Le kadar je kazensko sodišče spoznalo obdolženca za krivega izvršitve kaznivega dejanja oz. prekrška, je civilno sodišče vezano na spoznanje kazenskega sodišče in še to zgolj glede obstoja kaznivega dejanja (prekrška) in odgovornosti storilca.⁸⁴

Morebitna oprostilna sodba Andreja Časa na drugostopenjskem sodišču tako ne bo imela nikakršnega vpliva na obravnavo v civilnem postopku. Enako velja tudi za prekrškovni postopek.⁸⁵

4 Povrnitev škode

Oškodovanki Severini Koračin je vsled tragičnega dogodka z dne 23. marca 2016 nastala tako premoženjska kot nepremoženjska škoda. 168. člen OZ določa, da ima oškodovanec pravico do povračila navadne škode in izgubljenega dobička, pri čemer je v 169. členu določeno načelo popolne odškodnine, ki pravi, da mora sodišče oškodovancu prisoditi znesek, ki je potreben, da postane njegov premoženjski položaj takšen, kakršen bi bil, če ne bi bilo škodnega dogodka.

4.1 Povrnitev premoženjske škode

4.1.1 Povrnitev premoženjske škode zaradi pogina psa

Upoštevati je potrebno, da se povračilo škode v primeru poškodbe oz. uničenja stvari odmerja po cenah na dan izdaje sodne odločbe in sicer po metodi poštene tržne vrednosti. Gre za ceno, ki bi jo v danem obdobju določila ustrezno podučena kupec in prodajalec, pri čemer nobeden od njiju ni prisiljen skleniti pogodbe. Ta metoda predpostavlja obstoj tržnih menjav uničene stvari, kar pa je pri starejših stvareh (zlasti stvareh osebne narave) lahko neobstoječe. Zato je treba glede lastnosti premoženja upoštevati primerljive prodaje,⁸⁶ ki so bile opravljene v zadevnem obdobju. Trg mlajših izsolanih psov tovrstne pasme je mogoče najti na spletnem portalu *Bolha.com*, ki je tožnikom omogočil uvid dejanske tržne vrednosti poginulega psa.

Poleg hude telesne poškodbe gospe Severine Koračin, ki je vodila v tragično smrt, je v škodnem dogodku poginil tudi njen čistokrvni pes pasme nemški ovčar, kar je pri gospe Severini vzbudilo nemalo duhovnega trpljenja. Tega tožniki zaradi zakonske omejenosti oblik nepremoženjske škode (*numerus clausus*) sicer ne uveljavljajo. Kljub temu tožniki terjajo odgovornega za nastanek škode za povrnitev

⁸⁴ Glej npr. Cp 300/98 z dne 08.04.1998, II Ips 251/97 z dne 23.12.1998, I Cp 1391/2009 z dne 27.05.2009, II Cp 5/2002 z dne 22.05.2002.

⁸⁵ Glej npr. VSL sodba I Cp 2356/2011 z dne 02.02.2012.

⁸⁶ Plavšak, OBLIGACIJSKO PRAVO, SPLOŠNI DEL, (2009), str. 621.

premoženjske škode zaradi povzročitve pogina omenjenega čistokrvnega psa, ki je bil ob poginu zaradi visoke stopnje izšolanosti in relativno nizke starosti (4 leta) ocenjen na 1.200,00 EUR.

Dokaz:

- Spletni portal *Bolha.com*.
- Kot doslej.

4.1.2 Povrnitev premoženjske škode zaradi stroškov, nastalih v zvezi z zdravljenjem

172. člen OZ ureja povračilo škode v primeru smrti, poškodbe ali okvare zdravja. Določa, da mora oškodovalec povrniti običajne stroške pogreba, če je prizadeta oseba zaradi povzročitve škodnega dogodka umrla. Prav tako je dolžan plačati stroške, ki so nastali z njegovim zdravljenjem zaradi povzročenih poškodb, druge potrebne stroške v zvezi z zdravljenjem in zaslužek, izgubljen zaradi nezmožnosti za delo.

Nekaj dni pred smrtjo je gospo Koračin obiskal strokovnjak iz tujine, doc. dr. Helmund Wolf, dr. med. iz travmatološke klinike v Muenchnu, ki so ga najeli otroci oškodovanke za namene diagnosticiranja morebitnih zdravstvenih zapletov, ki bi utegnili nastati vsled prometne nesreče. Iz naslova premoženjske škode zaradi zdravljenja, tožniki od tožene stranke zahtevajo odškodnino v višini 2.100,00 EUR.

Dokaz:

- Izjava Petra Koračin-Senice z dne 4.9.2017.
- Kot doslej.

4.1.3 Povrnitev premoženjske škode zaradi stroškov pogreba

Ker je iz mnenja izvedenca medicinske stroke razvidno, da je zdravljenje oškodovanke potekalo po pravih stroke, je mogoče ugotoviti, da je smrt oškodovanke nastopila zaradi prometne nesreče, za katero odgovarjajo zgoraj navedene osebe. Skladno s 172. členom OZ-a tožniki od tožene stranke zahtevamo povračilo običajnih stroškov pogreba Severine Koračin v višini 950,00 EUR. V tem znesku so zajeti stroški pokopa, stroški žalnih oblek za žalujoče, stroški ureditve groba, stroški vzdrževanja groba, ki se plačajo ob zagotovitvi grobnega mesta in strošek postavitve nagrobnika. Vse omenjene stroške je priznala že nekdanja skupna seja vrhovnih sodišč republik nekdanje Jugoslavije in zveznega sodišča leta 1989 (Sodba II Ips 651/2008).

Dokaz:

- Kot doslej.

4.2 Povrnitev nepremoženjske škode

4.2.1 Nepremoženjska škoda Severine Koračin zaradi strahu ter telesnih bolečin (in nevšečnosti pri zdravljenju):

Oškodovanka je bila 21. 3. 2016 udeležena v prometni nesreči, v kateri jo je zbil avtomobil. Ob trku je nemudoma padla v nezavest, iz katere se je prebudila po treh tednih. Nameščena je bila na oddelek

intenzivne terapije, kjer se je odvijalo vso njeno zdravljenje. V času hospitalizacije je – kot izhaja iz izvedenskega mnenja medicinske stroke – bila deležna ukrepov stabilizacije življenjskih funkcij, nadomestnega ledvičnega zdravljenja, dodatno je bil oskrbljen tudi zaplet intenzivne terapije, natančneje hemodilucije, elektrolitskega disbalansa in poslabšanje že poznanega srčnega popuščanja. Zavaljo delirija je bil k obravnavi konziliarno vključen tudi psihiater. Bili so opravljeni redni prevezi operativnih ran, nega in protidekubusna terapija. Omenjene ukrepe je ves čas spremljala priklenjenost na bolniško posteljo. Oškodovanka je zaradi posledic prometne nesreče 28. 6. 2016 umrla.

OZ v prvem odstavku 179. člena v okviru pravno priznanih oblik nepremoženjske škode priznava tri kategorije le-teh in sicer telesne bolečine, duševne bolečine in strah. V okviru teh kategorij, je oškodovalec oškodovancu dolžan povrniti pravično denarno odškodnino (179/I OZ), s katero naj se doseže učinek satisfakcije ali zadoščenja. Pod slednje sodi možnost oškodovanca, da si lahko privoščiči ugodje, ki bi si ga sicer ne mogel in s tem kompenzira pretrpljeno nepremoženjsko škodo. Z odškodnino za nepremoženjsko škodo se zasleduje cilj odprave porušenega psihičnega ravnovesja kot rezultata fizičnih in duševnih bolečin ter strahu.⁸⁷

Pri določanju višine pravične odškodnine za nepremoženjsko škodo, se glede na mnenje teorije tožniki poslužujejo dveh meril in sicer stopnja bolečin oz. strahu ter njihovo trajanje.⁸⁸

Iz sodne prakse pa sledi, da se morata pri odločanju o višini nepremoženjske škode upoštevati naslednji dve načeli: načelo individualizacije odškodnine, ki pomeni, da se višina odškodnine za nepremoženjsko škodo določi glede na intenzivnost in trajanje telesnih in duševnih bolečin ter strahu v vsakem konkretnem primeru, vendar pa je predmetno načelo omejeno z drugim - načelom objektivne pogojenosti odškodnin - ki veleva, da se pri presoji škodnih posledic posameznega oškodovanca upoštevajo tudi primerljive škode posledice drugih oškodovancev iz sodne prakse.⁸⁹

Dokazi:

- Izvedensko mnenje medicinske stroke z dne 30. avgusta 2017, opr. št.: ŠP 2/2017.
- Kot doslej.

Strah: Primarnega strahu oz. strahu ob samem škodnem dogodku oškodovanka zaradi takojšnje nezavesti ni doživela.⁹⁰ V času zdravljenja pa je oškodovanka v lucidnih obdobjih, ki so trajali približno en (1) mesec doživljala izjemno hud oz. življenjski sekundarni strah (strah v času zdravljenja).⁹¹ Do tega je prišlo zaradi seznanjenosti z obsegom lastnih poškodb in resnostjo zdravstvenega stanja. Glede na to, da je strah trajal kar 1 mesec, ta pa je bil smrtni,⁹² tožniki menijo, da sta izpolnjena kriterija intenzivnosti in trajanja, ki sta bila začrtana na skupni seji vrhovnih sodišč republik nekdanje Jugoslavije in zveznega sodišča v letu 1986.⁹³

Sodna praksa v primeru hujšega sekundarnega strahu, ki je trajal 1 mesec in trimesečnega zmernejšega sekundarnega strahu v zadevi VS RS II Ips 276/2000 z dne 13.12.2000 oz. VSC Cp 613/99 z dne

---

⁸⁷ Plavšak v: Plavšak, Nina (red.) et al.: OBLIGACIJSKI ZAKONIK S KOMENTARJEM (2003), str. 650.

⁸⁸ Prav tam.

⁸⁹ VS RS II Ips 270/2008 z dne 3. 4. 2008 ter Plavšak v: Obligacijski zakonik s komentarjem, str. 650.

⁹⁰ Definicija primarnega strahu implicirana v: VSL sodba I Cp 1684/2016 z dne 19. 10. 2016 ter VSL sodba II Cp 3097/2014 z dne 04.02.2015.

⁹¹ Implicirano v: VSL sodba I Cp 1684/2016 z dne 19. 10. 2016.

⁹² Smrtni strah je oškodovančev strah pred smrtjo; implicitno v: VSL sodba II Cp 2702/2013 z dne 04.12.2013.

⁹³ Plavšak v: Plavšak, Nina (red.) et al.: OBLIGACIJSKI ZAKONIK S KOMENTARJEM (2003), str. 646.

21.10.1999 priznava odškodnino (v preračunani vsoti)⁹⁴ 4.722,30 EUR. Od navedenega zneska odštejemo znesek 788,79 EUR, ki (v preračunani obliki) predstavlja dosojeno odškodnino za dvomesečni zmerni sekundarni strah v času zdravljenja (VS RS II Ips 994/2007 z dne 11.09.2008 oz. VSK I Cp 1851/2006 z dne 11.09.2007).

Glede na navedeno tožnik tako iz naslova nastale nepremoženjske škode uveljavlja odškodnino v višini 4.000,00 EUR.

Dokazi:

- Izvedensko mnenje medicinske stroke z dne 30. avgusta 2017, opr. št.: ŠP 2/2017.
- Kot doslej.

Telesne bolečine (in nevšečnosti med zdravljenjem): Ker telesne bolečine predstavljajo eno izmed treh taksativno naštetih priznanih kategorij nepremoženjske škode v 179. členu OZ, je dolžan oškodovalec tožnikom povrniti pravično odškodnino. Oškodovanka je glede na izvedensko mnenje medicinske stroke v času zdravljenja doživljala hude bolečine, ki so trajale dva meseca, en teden in en dan (78 dni).⁹⁵ V kategorijo telesnih bolečin sodijo tako same telesne bolečine, ki so posledica nastalih telesnih poškodb ali okvar zdravja, kot določene nevšečnosti med zdravljenjem.⁹⁶

Kot izhaja iz izvedenskega mnenja medicinske stroke, je oškodovanka v bolnišnici preživela dobre 3 mesece, od tega 3 tedne v komi, celotno zdravljenje potekalo je na oddelku intenzivne terapije, bolečine pa so bile močne, a zdravljene z doktrino analgetične terapije.

Glede na obseg poškodb in resnost stanja oškodovanke, ob dejstvu dolgotrajne hospitalizacije z ozirom na to, da je bila ves čas priklenjena na posteljo, se tožniki sklicujejo na dve zadevi s podobno vsebino. V prvi od teh (II DoR 195/2015) je sodišče določilo (v preračunani vrednosti) odškodnino v višini 45.701,78 EUR v primeru v prometni nesreči udeležene ženske, ki je utrpela pretres možganov, hematopnevmotoraks, zlom ključnice na levi strani, serijski zlom reber na levi strani (od 5 do 7), zlom sramnice, zlom črevnice; politravmo. Prestala je več operacij, hospitalizacija pa je trajala 59 dni. V drugi sodbi (II Ips 728/2008 z dne 19.01.2012 oz. VSK Cp 615/2007) je sodišče (v preračunani vrednosti) določilo odškodnino v višini 52.598,12 EUR. Oškodovanec je v slednjem primeru utrpel pretres možganov, oteklino možganov, zlom lobanjskega dna, zrak v možganovini, zlom nosne kosti, ohromitev desnega abducentnega živca za zrklo in desnega obraznega živca, predrtino bobniča, zlom leve podlaktnice, leve stegenice, minimalni obojestranski hematotoraks, zlom leve ključnice, rane na vratu in levi roki, ohromitev živcev v spodnjo okončino in levo zgornjo okončino, več manjših vreznin. Hospitaliziran je bil 89 dni, 18 dni v komi, od tega 19 dni v intenzivni negi. Bil je tudi priklenjen na bolniško posteljo.

---

⁹⁴ Za preračunavanje dosojene odškodnine v znesek, ki danes ustreza dosojenemu je uporabljena metoda primerjanja dosojene odškodnine z neto mesečno plačo v relevantnem obdobju (pridobljena iz Poročila o gibanju plač, ki ga Statistični urad Republike Slovenije vsak mesec objavlja na podlagi Zakona o državni statistiki (Uradni list RS, št. 45/95 in 9/01)) ter aplikacija dobljenega količnika na aktualno povprečno neto mesečno plačo (<http://www.stat.si/StatWeb/Field/Index/74> (21. 10. 2017)).

⁹⁵ Od dveh mesecev in sedmih dni bivanja v bolnišnici, odšteti trije tedni stanja nezavesti.

⁹⁶ Plavšak v: Plavšak, Nina (red.) et al.: OBLIGACIJSKI ZAKONIK S KOMENTARJEM (2003), str. 639.

Primeri se glede na nastale poškodbe in zdravniške posege natančno ne ujemajo, vendar pa lahko glede na težo, resnost ter trajanje hospitalizacije vzpostavimo določeno podobnost ter tako glede na načelo objektivne pogojenosti odškodnin določimo primerno odškodnino.

Glede na navedeno tožnik tako iz naslova nastale nepremoženjske škode uveljavlja odškodnino v višini 50.000,00 EUR.

Dokazi:

- Izvedensko mnenje medicinske stroke z dne 30. avgusta 2017, opr. št.: ŠP 2/2017.
- Kot doslej.

Oškodovanka ni utrpela nepremoženjske škode zaradi skaženosti ter zmanjšanja življenjskih aktivnosti. V primeru skaženosti je pomembno dejstvo, da (glede na izvedensko mnenje medicinske stroke) niso bili izvedeni še vsi korektivni ukrepi. Ker skaženost predstavlja izrazito socialno kategorijo (posledica mora vzpodbuditi gnus),⁹⁷ do tega pa še (glede na neizvedenost korektivnih ukrepov) ni prišlo, je vsa relevantna škoda zajeta v kategoriji telesnih bolečin oz. nevšečnosti med zdravljenjem. Enako velja tudi za primer nepremoženjske škode kot posledice duševnih bolečin zaradi zmanjšanja življenjskih zmognosti, ki zajema celotno področje oškodovančevega udejstvovanja, ki vpliva na kakovost njegovega življenja.⁹⁸ Glede na to, da je smrt oškodovanke nastopila pred končanjem zdravljenja in dejstvo, da je priklenjenost na posteljo vsebovana že v kategoriji telesnih bolečin oz. nevšečnosti med zdravljenjem, nepremoženjske škode zaradi zmanjšanja življenjskih aktivnosti oškodovanka ni utrpela.

Dokazi:

- Izvedensko mnenje medicinske stroke z dne 30. avgusta 2017, opr. št.: ŠP 2/2017.
- Kod doslej.

Iz naslova nepremoženjske škode, ki je nastala oškodovanki, je tožena stranka dolžna tožnikom plačati znesek v višini 54.000,00 EUR.

4.2.2 Nepremoženjska škoda Kristine Plevnik, Mitje Koračina in Petra Koračin-Senice zaradi smrti bližnjega:

180. člen OZ predvideva za najbližje družinske člane osebe, ki je umrla zaradi posledic škodnega dogodka, da ti ob izgubi tega bližnjega občutijo duševne bolečine, zaradi česar jim tudi daje pravico do odškodnine v skladu s količino trpljenja – to je navezanosti na umrlega – oz. duševne bolečine, kakršno vsak posamezni bližnji ob tem občuti. Med take družinske člane seveda sodijo tudi otroci umrle in sicer ne glede na to, ali z njo bivajo v življenjski skupnosti ali ne, seveda pa tožniki priznavajo, da je stopnja bolečine vsakega od otrok odvisna od navezanosti na mater, zato se tudi razlikujejo njihovi zahtevki po višini.

Kristina Plevnik: Gre za najmlajšo hči pokojne oškodovanke, iz njene izpovedbe pa izhaja velika navezanost na umrlo. Upoštevati je treba, da oškodovanka (to je: Kristina Plevnik) nikoli ni poznala svojega očeta, zato je mama njej predstavljala oba starša, zaradi česar je njena smrt zanjo še toliko hujši

⁹⁷ Plavšak v: Plavšak, Nina (red.) et al.: OBLIGACIJSKI ZAKONIK S KOMENTARJEM (2003), str. 641.

⁹⁸ Plavšak v: Plavšak, Nina (red.) et al.: OBLIGACIJSKI ZAKONIK S KOMENTARJEM (2003), str. 640.

udarec. Toplina odnosa med njima je razvidna tudi po tem, da je Kristina po tem, ko so mater pripeljali v bolnišnico, ves čas bedela ob njej. Po umrli je celo poimenovala svojo hčerko, po smrti pa je še 2 meseca enkrat tedensko obiskovala psihiatra.

Upošteva pristen in topel odnos med ponesrečenko in oškodovanko, ter sodno prakso iz podobnih primerov, pri čemer se dejansko stanje najbolje ujema s sklepom VS RS II DoR 225/2015 z dne 9.11.2015, je po mnenju tožnikov primerna odškodnina 9.000,00€.

Peter Koračin-Senica: Drugorojeni sin pokojne Severine Koračin je bil v otroštvu izjemno navezan na svojo mater. Kot izhaja iz njegove izpovedbe, mu je ta z neverjetno angažiranostjo pomagala, da se je prebil skozi osnovno šolo in se tako uspešno izobrazil. Res je, da sta se potem sprla in da ga mati ni hotela sprejeti v bolnišnici, vendar tožniki poudarjamo, da tu gre za škodo, ki jo je od smrti matere utrpel Peter, zato je pomembna njegova navezanost nanjo in ne toliko obratno. In nesporno je, da je Peter na svojo mater bil močno navezan. To je vidno tudi iz tega, da je sam dal pobudo za najem tujega strokovnjaka medicine, da je nemudoma prihitel v bolnišnico, in da materi nikoli ni zameril tega, da se mu je odrekla.

Na podlagi vsega navedenega je po mnenju tožnikov primerna odškodnina za duševne bolečine Petra ob smrti matere 4,000,00€.

Mitja Koračin: Prvorojeni sin ponesrečenke je takisto imel izrazito lep in topel odnos z materjo. To je vidno po količini stikov, ki jih je mati imela z njim in njegovo družino prokreacije. Kljub temu, da zadnjih 10 let z družino živi v Celju, ki je od Maribora (kjer je živel gospa Koračin) oddaljen več kot 50 km, jo je tudi tik pred škodnim dogodkom obiskal s svojo družino vsak vikend. Večkrat pa je tudi ona obiskala njih med tednom, sporadično so oni njo povabili na kosilo ... Ponesrečenka je tudi pazila na otroke oškodovanca, kar pomeni, da je z njim in njegovo družino preživljala večji del poletja, zaradi česar je med vsemi njimi obstajala močna vez, in nje prekinitve zato občutijo s presunljivo bolečino.

Na podlagi navedenega in skladno s sodno prakso v temu podobnih primerih: VS RS II Ips 347/2003 z dne 20.5., tožniki menimo, da je pravična odškodnina za bolečine ob smrti matere 12.000,00€. Resda se niso obiskovali vsak dan, kot je to v citiranem primeru, vendar pa je treba upoštevati razdaljo med stanovanjema oškodovanca in ponesrečenke.

Dokazi:

- Izjava Kristine Plevnik z dne 4.9.2017.
- Izjava Petra Koračin-Senice z dne 4.9.2017.
- Izjava Mitje Koračina z dne 4.9.2017.

4.3 Stroški in obresti

Dolžnik poleg glavnice dolguje tudi obresti, če so te določene s pogodbo ali zakonom (374. člen OZ).

V 378. členu OZ določa, da se pri zamudi z denarno obveznostjo dolgujejo še zamudne obresti. Drugi odstavek tega člena, določa, da so obresti 8% letno, vendar področje podrobneje ureja specialni zakon – Zakon o predpisani meri zamudni obresti (v nadaljevanju ZPOMZO).⁹⁹ V referenčnem obdobju je obrestna mera zamudnih obresti znašala 8%.¹⁰⁰

⁹⁹ Zakon o predpisani obrestni meri zamudnih obresti (ZPOMZO-1), Uradni list RS, št. 56/03.

¹⁰⁰ Banka Slovenije: Temeljna in zamudna obrestna mera. URL: <http://www.bsi.si/iskalniki/pregled-financnih-podatkov-vsebina.asp?VsebinaId=4815&MapaId=1004>, 24.10.2017.

Pogoja za nastanek obresti sta neizpolnitev obveznosti in zapadlost. Šele ko obveznost zapade lahko upnik zahteva plačilo obresti. V primerih, kjer ni določen rok plačila, je za zapadlost zahtevana aktivnost upnika. V danem primeru je aktivnost izkazana z vložitvijo predpravnih zahtevkov.¹⁰¹

4.3.1 Predpravni zahtevek in njegov vpliv na znesek obresti

Ga. Koračin v trenutku lucidne zavesti pooblasti odvetnika, ki takoj zatem vloži predpravne zahtevke zoper Jona Časa, Porituro, zavarovalnico Mura in EdisonGmbH.

Predpravni oz. zunajsodni zahtevki poslani Jonu Času, Porituri, zavarovalnici Mura in EdisonGmbH so opomini pred tožbo, ki lahko pogosto že pred postopkom pripeljejo do poravnave ali vsaj pogajanj. Na predpravne zahtevke odgovora ni bilo. Predpravni zahtevki pa so tudi predpogoj za stroškovne posledice tožbenega zahtevka.

V skladu z drugim odstavkom 299. člena OZ-ja, predpravni zahtevek pomeni, da dolžnik po pretečenem roku,¹⁰² če je ta določen. Če rok plačila ni določen, glede na sodno prakso lahko dolžnik upnika terjata že naslednji dan po opominu na plačilo, posledično že od naslednjega dne naprej tečejo zamudne obresti.¹⁰³ Odvetnik gospe Koračin, ki je vložil predpravne zahtevke 29.5.2016, je torej izpolnil zahteve 299/II OZ in 30.5.2016 so začele teči zamudne obresti.

Pri tem je treba upoštevati, da zamudne obresti tečejo le od zneska, kakršen je bil zahtevan s predpravnim zahtevkom. Po naravi stvari je namreč nemogoče zahtevati obresti za terjatev, katere izpolnitev še ni bila zahtevana. Posledično so obresti začele teči 30.5.2017 od zneska 40.000,00 EUR (ki bo prisojen glede nepremoženjske škode Severine Koračin in stroškov zaradi zdravljenja) in samo, če bo plačilo tega naloženo tudi Porituri, Edisonu ali Zavarovalnici Mura. V kolikor sodišče ugotovi odgovornost drugih tožencev, od njih seveda ni mogoče zahtevati obresti za čas pred trenutkom vložitve tožbe. Prav tako od vseh tožencev ni mogoče zahtevati obresti od 30.5.2017 za znesek terjatve nad 40.000,00 EUR.¹⁰⁴

Splošno pravilo OZ-a velja za Jona Časa, Porituro d.o.o. in Edison GmbH. Za zavarovalnico Mura d.d. velja specialno pravilo 20.a ZOZP, ki nalaga zavarovalnici 3 mesečni rok za ponudbo plačila odškodnine, če ta ni sporna oz. odgovor na zahtevek, če je odškodnina sporna. Vrhovno sodišče pa je v skladu z evropskim pravom odločilo, da tečejo zamudne obresti tudi v primeru, da odškodnine zavarovalnica ne prizna, a je utemeljeno zahtevana.¹⁰⁵ Na podlagi navedenega torej za vse osebe, obsežene s predpravnim zahtevkom (torej tudi zavarovalnica Mura) tečejo zamudne obresti od dne 30.5.2017 do zneska 40.000,00 EUR. Za vse ostale tožence in za presežni znesek od predpravnega zahtevka pa od dneva vložitve te tožbe.

4.3.2 Lucidum intervallum

Vprašanje razsodnosti gospe Koračin je predmet presoje šele na podlagi ugovora. Sicer pa tožniki v zvezi z razsodnostjo ugotavljajo naslednje.

¹⁰¹ Juhart, v: Plavšak, Nina (red.) et al.: OBLIGACIJSKI ZAKONIK S KOMENTARJEM (2003), Str. 338-339.

¹⁰² VSM sodba I Cp 716/2011 z dne 11.08.2011.

¹⁰³ VSRS sodba II Ips 619/95 z dne 11.12.1997.

¹⁰⁴ VSL sodba II Cp 4086/2011 z dne 19.9.2012.

¹⁰⁵ VSRS sodba II Ips 93/2015 z dne 06.10.2016, 18. točka obrazložitve.

Pri presoji veljavnosti pooblastila sta relevantna dva instituta, prvi je institut poslovne sposobnosti, drugi pa sposobnost razsojanja. Navadno se institut poslovne sposobnosti in sposobnosti razsojanja prekrivata. V primeru, da manjka sposobnost razsojanja in torej oseba ne razume pomena in posledic svojih dejanj je pravni posel ničen.¹⁰⁶

V danem trenutku je ga. Koračin uradno imela popolno poslovno sposobnost, kar ji pravno gledano omogoča pooblastitev odvetnika. Za presojo razsodnosti je pomembno dejansko stanje gospe Koračin v trenutku pooblastitve odvetnika. Razvidno iz primera je bila v stanju lucidne zavesti – lucidum intervallum, posledično je bila sposobna razumeti pomen in posledice svojih dejanj. Za izpodbijanje njene sposobnosti razsojanja, ne zadostuje le dokaz, da so bile njene sposobnosti dojemanja zmanjšane. Potrebno je dokazati, da ni bila sposobna dojeti pomena konkretnega pravnega posla in izoblikovati poslovne volje.¹⁰⁷ Vendar pa se tudi v primerih, kjer imajo stranke odvzete poslovno sposobnost, strokovnjaki nagibajo k upoštevanju dejanskega stanja razsodnosti.¹⁰⁸

Dokazi:

- Primer ŠPravda 2017, z dne 1.7.2017.
- Kot doslej.

4.3.3 Stroški postopka

V skladu s prvim odstavkom 154. člena ZPP morajo tožene stranke tožečim solidarno povrniti nastale stroške postopka.

---

¹⁰⁶ Juhart v: Plavšak, Nina (red.) et al.: OBLIGACIJSKI ZAKONIK S KOMENTARJEM (2003), str. 325, 326.

¹⁰⁷ VSS Pž 569/77 z dne 24.08.1977.

¹⁰⁸ Končina-Peternel, Mateja: Poslovna sposobnost fizične osebe (2003), str. 1756-1768.

Na podlagi vsega navedenega tožniki naslovnemu sodišču predlagajo, da razpiše glavno obravnavo, izvede vse predlagane dokaze, in sprejme naslednjo:

SODBO:

- (1) Tožene stranke (Andrej Čas, Malečnik 85b, 2000 Maribor, EMŠO: 1110977503422; Poritura. dajanje vozil v najem, d.o.o., Celzov trg 3, 2000 Maribor, matična številka: 56993420000; Edison GmbH, Marburgstraße 23, 1234 Rechststad, Nemčija; Zavarovalnica Mura d.d., Prleška gasa 13, 2000 Maribor; Republika Slovenija, Gregorčičeva ulica 20, 1000 Ljubljana, matična številka: 54814000; Mestna občina Maribor, Ulica heroja Staneta 1, 2000 Maribor, matična številka: 5883369000) so dolžne tožečim strankam (Mitja Koračin, Juhartova cesta 23, 3000 Celje, EMŠO: 1302967503422; Peter Koračin-Senica, Ulica Sergija Vilfana 23, 2000 Maribor, EMŠO: 0206972503422; Kristina Plevnik, Ulpijanova avenija, 2250 Ptuj, EMŠO: 04081973503422) v 15 dneh po izdaji sodbe solidarno plačati 58.250,00 EUR s pripadajočimi zamudnimi obrestmi.
- (2) Tožene stranke (Andrej Čas, Malečnik 85b, 2000 Maribor, EMŠO: 1110977503422; Poritura. dajanje vozil v najem, d.o.o., Celzov trg 3, 2000 Maribor, matična številka: 56993420000; Edison GmbH, Marburgstraße 23, 1234 Rechststad, Nemčija; Zavarovalnica Mura d.d., Prleška gasa 13, 2000 Maribor; Republika Slovenija, Gregorčičeva ulica 20, 1000 Ljubljana, matična številka: 54814000; Mestna občina Maribor, Ulica heroja Staneta 1, 2000 Maribor, matična številka: 5883369000) so dolžne tožeči stranki Mitji Koračinu, Juhartova cesta 23, 3000 Celje, EMŠO: 1302967503422 v 15 dneh po izdaji sodbe solidarno plačati 12.000,00 EUR s pripadajočimi zamudnimi obrestmi.
- (3) Tožene stranke (Andrej Čas, Malečnik 85b, 2000 Maribor, EMŠO: 1110977503422; Poritura. dajanje vozil v najem, d.o.o., Celzov trg 3, 2000 Maribor, matična številka: 56993420000; Edison GmbH, Marburgstraße 23, 1234 Rechststad, Nemčija; Zavarovalnica Mura d.d., Prleška gasa 13, 2000 Maribor; Republika Slovenija, Gregorčičeva ulica 20, 1000 Ljubljana, matična številka: 54814000; Mestna občina Maribor, Ulica heroja Staneta 1, 2000 Maribor, matična številka: 5883369000) so dolžne tožeči stranki Petru Koračin-Senici, Ulica Sergija Vilfana 23, 2000 Maribor, EMŠO: 0206972503422 v 15 dneh po izdaji sodbe solidarno plačati 4.000,00 EUR s pripadajočimi zamudnimi obrestmi.
- (4) Tožene stranke (Andrej Čas, Malečnik 85b, 2000 Maribor, EMŠO: 1110977503422; Poritura. dajanje vozil v najem, d.o.o., Celzov trg 3, 2000 Maribor, matična številka: 56993420000; Edison GmbH, Marburgstraße 23, 1234 Rechststad, Nemčija; Zavarovalnica Mura d.d., Prleška gasa 13, 2000 Maribor; Republika Slovenija, Gregorčičeva ulica 20, 1000 Ljubljana, matična številka: 54814000; Mestna občina Maribor, Ulica heroja Staneta 1, 2000 Maribor, matična številka: 5883369000) so dolžne tožeči stranki Kristini Plevnik, Ulpijanova avenija, 2250 Ptuj, EMŠO: 04081973503422 v 15 dneh po izdaji sodbe solidarno plačati 9.000,00 EUR s pripadajočimi zamudnimi obrestmi.
- (5) Tožene stranke (Andrej Čas, Malečnik 85b, 2000 Maribor, EMŠO: 1110977503422; Poritura. dajanje vozil v najem, d.o.o., Celzov trg 3, 2000 Maribor, matična številka:

56993420000; Edison GmbH, Marburgstraße 23, 1234 Rechststad, Nemčija; Zavarovalnica Mura d.d., Prleška gasa 13, 2000 Maribor; Republika Slovenija, Gregorčičeva ulica 20, 1000 Ljubljana, matična številka: 54814000; Mestna občina Maribor, Ulica heroja Staneta 1, 2000 Maribor, matična številka: 5883369000) so dolžne toženim strankam (Mitja Koračin, Juhartova cesta 23, 3000 Celje, EMŠO: 1302967503422; Peter Koračin-Senica, Ulica Sergija Vilfana 23, 2000 Maribor, EMŠO: 0206972503422; Kristina Plevnik, Ulpijanova avenija, 2250 Ptuj, EMŠO: 04081973503422) solidarno povrniti njihove pravdne stroške v paricijskem roku 15 dni.

24. 10. 2017, Ljubljana.

PODPIS

5 Literatura

Banka Slovenije: Temeljna in zamudna obrestna mera. URL: <http://www.bsi.si/iskalniki/pregled-financnih-podatkov-vsebina.asp?VsebinaId=4815&MapaId=1004>, (27.10.2017).

European Commission^[17] Directorate-General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs GEAR 2030 Discussion Paper Roadmap on Highly Automated vehicles, dostopno na <https://circabc.europa.eu/sd/a/a68ddba0-996e-4795-b207-8da58b4ca83e/Discussion%20Paper%25C2%25A0-%20Roadmap%20on%20Highly%20Automated%20Vehicles%2008-01-2016.pdf>, (15. 10. 2017)

Ferdinando Albanese, Louis F. Del Duca, 1987, DEVELOPMENTS IN EUROPEAN PRODUCT LIABILITY, Penn State International Law Review, Volume 5 Number 2, Dickinson Journal of International Law, str. 215.

<https://www.amzs.si/storitve/pregledi-in-registracije/preverjanje-skladnosti-homologacija> (pridobljeno 15. 10. 2017)

Juhart, Miha; Možina, Damjan et al.: UVOD V CIVILNO PRAVO, Uradni list, Ljubljana, 2011.

Juhart, Miha; Plavšak, Nina (red.) et al.: OBLIGACIJSKI ZAKONIK S KOMENTARJEM (splošni del) - 1. knjiga, GV Založba, Ljubljana, 2003.

Kevin Rihtar: ODGOVORNOST PROIZVAJALCA ZA PROIZVOD: AKTUALNA VPRAŠANJA, Podjetje in delo, št. 5, 2015, str. 863.

Končina-Peternel, Mateja: Poslovna sposobnost fizične osebe. Podjetje in delo, 2003, št. 6-7, str. 1756-1768.

Mežnar, Špelca: Člen 147 OZ v sodni praksi v primeru novinarjev in urednikov. Pravni letopis, 2015, št. , str. 125.

Možina, Damjan (ur.): ODŠKODNINSKA ODGOVORNOST DRŽAVE, GV Založba, Ljubljana, 2015

Možina, Damjan: ODGOVORNOST PROIZVAJALCA ZA PROIZVOD Z NAPAKO: EVROPSKO OBLIGACIJSKO PRAVO IZPODRIVA NACIONALNO PRAVO, Podjetje in delo, številka 1, GV Založba, Ljubljana, str. 71.

Možina, Damjan: Odgovornost upravljavca gostinskega lokala za ravnanje varnostnika, Pravna praksa, 2007, št. 41-42, str. 11-13.

Možina, Damjan: Odškodninska odgovornost za nasvet in informacije ter vprašanje zahtevkov tretjih oseb. Podjetje in delo, 2015, št. 2, str. 291.

Možina, Damjan: ODŠKODNINSKA ODGOVORNOST DRŽAVE, Pravni letopis 2013, dostopno na: <http://www.pf.uni-lj.si/media/mozina.odskodninska.odgovornost.drzave.pdf>, 22.10.2017

Plavšak, Nina: OBLIGACIJSKO PRAVO, SPLOŠNI DEL, GV Založba, Ljubljana, 2009.

Preverjanje skladnosti – homologacija: Za uvožena ali v drugi državi članici EU pridobljena vozila in spremembe oz. predelave na vozilih, dostopno na:

Raziskava o vzrokih prometnih nesreč, dostopno na: http://www.mzi.gov.si/fileadmin/mzi.gov.si/pageuploads/DP_varnost_cp/RAZISKAVA_II.del.pdf, na dan 22.10.2017.

Študija o številu nesreč na milijon prevoženih kilometrov, dostopno na: <https://www.vtti.vt.edu/featured/?p=422>, na dan 14.10.2017

Ude, Lojze, Betetto, Nina et al.: Pravdni postopek s komentarjem - 1. knjiga, Uradni list, Ljubljana, 2005.

Zupančič, Karel; Žnidaršič Skubic, Viktorija: DEDNO PRAVO: TRETJA, SPREMENJENA IN DOPOLNJENA IZDAJA, Uradni list Republike Slovenije, Ljubljana 2009.

Predpisi

Akt o nasledstvu Konvencije o prometnih znakih, sklenjene na Dunaju, dne 8. novembra 1968 (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 15/10 in 15/16 – popr.).

Akt o notifikaciji nasledstva glede konvencij Organizacije združenih narodov in konvencij, sprejetih v Mednarodni agenciji za atomsko energijo (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 9/92, 9/93, 5/99, 9/08, 13/11, 9/13 in 5/17)

Direktiva 2007/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi okvira za odobritev motornih in priklopnih vozil ter sistemov, sestavnih delov in samostojnih tehničnih enot, namenjenih za taka vozila z dne 5. septembra 2007

Direktiva Sveta z dne 25. julija 1985 o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic v zvezi z odgovornostjo za proizvode z napako.

Obligacijski zakonik (Uradni list RS, št. 83/01, 32/04, 28/06 - odl. US, 40/07, 97/07 - uradno prečiščeno besedilo in 64/16 - odl. US).

Odlok o občinskih cestah v mestni občini Maribor, MUV 22/2012.

Pravilnik o odobritvi motornih in priklopnih vozil ter sistemov, sestavnih delov in samostojnih tehničnih enot, namenjenih za taka vozila (Uradni list, št. 34/15)

Pravilnik o prometni signalizaciji in prometni opremi na javnih cestah ((Uradni list RS, št. 46/00, 110/06, 49/08, 64/08, 109/10 - ZCes-1 in 99/15).

Pravilnik št. 79 Gospodarske komisije ZN za Evropo (UN/ECE) – Enotni predpisi za homologacijo vozil glede na krmilje, Dopnilo 78: Pravilnik št. 79 Revizija 2

Stvarnopravni zakonik (Uradni list RS, št. 87/02 in 91/13).

Ustava Republike Slovenije (Uradni list RS/I, št. 33/91, Uradni list RS, št. 42/97 - UZS68, 66/00 - UZ80, 24/03 - UZ3a, 47, 68, 69/04 - UZ14, 69/04 - UZ43, 69/04 - UZ50, 68/06 - UZ121,140,143, 47/13, 47/13 in 75/16 - UZ70a).

Zakon o cestah (Uradni list RS, št. 109/10, 48/12, 36/14 - odl. US in 46/15).

Zakon o dedovanju (Uradni list SRS, št. 15/76, 23/78, Uradni list RS, št. 13/94 – ZN, 40/94 – odl. US, 117/00 – odl. US, 67/01, 83/01 – OZ, 73/04 – ZN-C, 31/13 – odl. US in 63/16).

Zakon o državni statistiki (Uradni list RS, št. 45/95 in 9/01).

Zakon o javnih uslužbencih (Uradni list RS, št. 63/07 – uradno prečiščeno besedilo, 65/08, 69/08 – ZTFI-A, 69/08 – ZZavar-E in 40/12 – ZUJF).

Zakon o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO in 76/16 – odl. US).

Zakon o mednarodnem zasebnem pravu in postopku (Uradni list RS, št. 56/99 in 45/08 – ZArbit)

Zakon o motornih vozilih (Uradni list RS, št. 106/10, 23/15 in 68/16).

Zakon o nalogah in pooblastilih policije (Uradni list RS, št. 15/13, 23/15 – popr. in 10/17).

Zakon o obveznih zavarovanjih v prometu (Uradni list RS, št. 70/94, 29/96, 67/02, 13/05, 35/05 - uradno prečiščeno besedilo, 30/06, 110/06 - uradno prečiščeno besedilo, 114/06 - ZUE, 52/07, 93/07 - uradno prečiščeno besedilo, 40/12 - ZUJF, 4/16, 33/16 - PZ-F in 41/17 - PZ-G).

Zakon o pravnem postopku (Uradni list RS, št. 73/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08 – ZArbit, 45/08, 111/08 – odl. US, 57/09 – odl. US, 12/10 – odl. US, 50/10 – odl. US, 107/10 – odl. US, 75/12 – odl. US, 40/13 – odl. US, 92/13 – odl. US, 10/14 – odl. US, 48/15 – odl. US, 6/17 – odl. US in 10/17)

Zakon o pravilih cestnega prometa (Uradni list RS, št. 82/13 - uradno prečiščeno besedilo, 68/16 in 54/17).

Zakon o pravilih cestnega prometa (Uradni list RS, št. 82/13 - uradno prečiščeno besedilo, 68/16 in 54/17).

Zakon o pravilih cestnega prometa (Uradni list RS, št. 82/13 - uradno prečiščeno besedilo, 68/16 in 54/17).

Zakon o predpisani obrestni meri zamudnih obresti (ZPOMZO-1), Uradni list RS, št. 56/03.

Zakon o prekrških (Uradni list RS, št. 29/11 – uradno prečiščeno besedilo, 21/13, 111/13, 74/14 – odl. US, 92/14 – odl. US, 32/16 in 15/17 – odl. US).

Zakon o varstvu potrošnikov (Uradni list RS, št. 98/04 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUE, 126/07, 86/09, 78/11, 38/14 in 19/15).

Zakon o varstvu potrošnikov pred nepoštenimi poslovnimi praksami (Uradni list RS, št. 53/07)

Zakon o voznikih (Uradni list RS, št. 109/10, 25/14 in 85/16 - ZVoz-1).

Sodna praksa:

U-I-213/15-13 z dne 28. 9. 2014.

VDSS sklep Pdp 928/2011 z dne 22.03.2012.

VDSS sklep Pdp 928/2011 z dne 22.03.2012.

VS RS II Ips 270/2008 z dne 3. 4. 2008.

VS RS II Ips 251/97 z dne 23.12.1998.

VS RS II Ips 342/94 z dne 7.12.1995.

VS RS III Ips 89/2011 z dne 23.01.2012.

VS RS sklep II DoR 225/2015 z dne 9.11.2015.

VS RS Sklep II Ips 124/2007 z dne 18.06.2009,

VS RS Sklep II Ips 295/1999 z dne 24.03.2011.
VS RS Sklep II Ips 535/2004 z dne 26.10.2006
VS RS Sklep II Ips 588/99 z dne 31.05.2000.
VS RS Sodba II Ips 246/2010 z dne 22.12.2011.
VS RS sodba II Ips 347/2003 z dne 20.5.2004.
VS RS Sodba II Ips 533/2006 z dne 27.09.2007.
VS RS Sodba II Ips 619/95 z dne 11.12.1997.
VS RS Sodba II Ips 651/2008 z dne 11.09.2008
VS RS sodba II Ips 728/2003 z dne 10.06.2004.
VS RS Sodba II Ips 728/2003, z dne 10.06.2004.
VS RS sodba II Ips 93/2015 z dne 06.10.2016.
VS RS sodba in sklep II Ips 251/97 z dne 23.12.1998,
VS RSSodba II Ips 369/95 z dne 24.09.1997,
VSC Cp 300/98 z dne 08.04.1998.
VSC sodba Cp 300/98 z dne 08.04.1998,
VSL I Cp 1391/2009 z dne 27.05.2010
VSL II Cp 5/2002 z dne 22.05.2002.
VSL sklep I Cp 1391/2009 z dne 27.05.2009,
VSL sklep I Cp 2667/2016 z dne 22.03. 2017.
VSL sklep I Cpg 789/2012 z dne 16.01.2014.
VSL sklep II Cp 5/2002 z dne 22.05.2002
VSL sodba I Cp 1684/2016 z dne 19. 10. 2016.
VSL sodba I Cp 1684/2016 z dne 19. 10. 2016.
VSL sodba I Cp 1915/2012 z dne 17.12.2012.
VSL sodba I Cp 2356/2011 z dne 02.02.2012.
VSL sodba I Cp 2356/2011 z dne 02.02.2012.
VSL sodba II Cp 2702/2013 z dne 04.12.2013.
VSL sodba II Cp 3097/2014 z dne 04.02.2015.
VSL sodba II Cp 4086/2011.
VSL sodba in sklep II Cp 3518/2009 z dne 03.03.2010.
VSM sodba I Cp 214/2012 z dne 6.06.2012.
VSM sodba I Cp 716/2011 z dne 11.08.2011.
VSS Pž 569/77 z dne 24.08.1977.